

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

ACCELERAREA RITMULUI DE LUCRU PE ȘANTIERELE CONSTRUCȚIILOR DE LOCUINȚE

Perfecționarea mecanismului economico-financiar

Numărul 22 ● Vineri 2 iunie 1978

VIZITA TOVARAȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN ȚĂRI SOCIALISTE DIN ASIA

Primire caldă, entuziastă făcută înalților soli ai poporului român, expresie a stimei și prețuirii de care se bucură în lume politica de pace și colaborare a României socialiste

În Republica Socialistă Vietnam

În Republica Democrată Populară Laos

În Kampuchia Democrată

Primirea caldă, entuziastă făcută tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu la revenirea în patrie a dat o expresie vibrantă sentimentelor de profundă satisfacție ale întregii noastre națiuni față de strălucitul succes al vizitei întreprinse în țări ale Asiei — contribuție de excepțională valoare la promovarea cauzei socialismului, progresului și păcii în lume

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în țări din Asia

ÎNALTĂ SOLIE A PRIETENIEI ȘI SOLIDARITĂȚII MILITANTE, MESAJ DE PACE ȘI COLABORARE RODNICĂ

OPINIA PUBLICĂ din țara noastră își exprimă în aceste zile puternica bucurie și via satisfacție prilejuite de rezultatele deosebit de rodnice ale vizitelor oficiale de prietenie pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, le-a efectuat în Republica Populară Chineză, Republica Populară Democrată Coreeană, Republica Socialistă Vietnam, Republica Democrată Populară Laos și Kampuchia Democrată. Numeroasele scrisori și telegrame care sosesc de pe tot cuprinsul țării pe adresa Comitetului Central al partidului cu prilejul încheierii cu succes a noii solii de prietenie și colaborare a poporului român subliniază deplina adeziune și satisfacție a comunistilor, a tuturor cetățenilor

României socialiste față de politica externă principială și consecvență a partidului și statului nostru de dezvoltare a relațiilor cu toate țările lumii, de situare în centrul acestor relații a raporturilor de prietenie, solidaritate frățescă și conlucrare multilaterală cu toate țările socialiste.

Urmărind cu viu interes desfășurarea plină de strălucire și căldură a acestor vizite, care s-au transformat într-o adevărată sărbătoare a prieteniei trainice dintre partidele, popoarele și țările noastre, opinia publică românească și internațională a putut fi martora sentimentelor de înaltă stimă și considerație pe care popoarele țărilor vizitate le nutresc față de secretarul general al partidului, a profundeii lor prețuiri față de po-

porul român. Sînt aceleași trainice sentimente de stimă, respect și prețuire, de caldă prietenie, pe care poporul român le nutrește, la rîndul său, față de popoarele acestor țări.

Atmosfera sărbătorească, căldura primirii, gesturile emoționante prin care mii și mii de oameni ai muncii și-au exprimat bucuria de a-i avea în mijlocul lor pe înalții soli ai poporului român, s-au aflat în deplin consens cu spiritul de profundă stimă și înțelegere reciprocă care a caracterizat convorbirile oficiale purtate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu conducătorii de partid și de stat ai țărilor vizitate.

Așezate pe baza trainică a respectării neabătute a principiilor

suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, relațiile de prietenie, solidaritate și colaborare multilaterală cu țările amintite au cunoscut un curs ascendent. O importanță excepțională pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale pe multiple planuri au avut-o întâlnirile și convorbirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu conducătorii de partid și de stat ai acestor țări, înțelegerile convenite în acest cadru.

Prilejuind o analiză aprofundată a modalităților celor mai adecvate de extindere și diversificare în continuare a relațiilor de colaborare între România și țările vizitate, recentele convorbiri oficiale la nivelul cel mai înalt au condus la identificarea unor noi posibilități de intensificare substanțială a raporturilor bilaterale în toate domeniile de activitate, în interesul reciproc și al cauzei generale a socialismului, progresului și păcii. Importantele documente semnate în timpul acestor vizite consensuează hotărârea unanimă, clar exprimată, a înaltelor părți semnatare de a acționa pentru valorificarea acestor posibilități.

Acordul între Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză privind colaborarea economică și tehnică pe termen lung conferă, prin prevederile sale, o largă perspectivă legăturilor de colaborare economică și tehnico-științifică româno-chineze, în avantajul reciproc. Așa cum declara tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, la încheierea convorbirilor oficiale avute cu tovarășul Hua Kuo-fen, președintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, premierul Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze, „am convenit împreună să intensificăm schimburile și colaborarea economică, tehnico-științifică și culturală, să întărim conlucrarea și solidaritatea între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez, între Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză. Toate acestea corespund pe deplin intereselor și dorințelor popoarelor român și chinez de a se intrajutora în construcția socialismului și comunismului, slujind în același timp cauzei generale a socialismului, progresului și păcii în lume“.

Semnata la încheierea convorbirilor oficiale dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al Comitetului Central al Partidului

Muncii din Coreea, președintele Republicii Populare Democratice Coreene, Declarația comună consfințește voința comună de a ridică pe noi trepte de dezvoltare legăturile reciproce în toate domeniile vieții politice, economice, sociale și culturale. „Sintem convinși — declara tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvântarea rostită la grandiosul miting al prieteniei româno-coreene de la Phenian — că această vizită se va înscrie ca un nou și important moment în cronica minunatelor relații de prietenie româno-coreeană, a solidarității și colaborării multilaterale dintre partidele și popoarele noastre“.

Rezultat al convorbirilor oficiale purtate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu tovarășul Le Duan, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Vietnam, Declarația semnată la Hanoi reprezintă un document cu o profundă semnificație pe planul relațiilor bilaterale, reafirmând solemn hotărârea comună a celor două părți de a face, în continuare, totul pentru întărirea prieteniei și colaborării pe multiple planuri dintre cele două partide și țări. „Doresc să-mi exprim satisfacția — declara tovarășul Nicolae Ceaușescu la marele miting al prieteniei româno-vietnameze de la Hanoi — că în cadrul convorbirilor pe care le-am purtat cu tovarășul Le Duan și cu alți tovarăși din conducerea partidului și statului dumneavoastră, am convenit să dăm un curs nou, tot mai viguros, relațiilor româno-vietnameze, să intensificăm schimburile și colaborarea economică și în alte domenii, precum și schimbul de experiență în construcția socialismului“.

Vizita pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în fruntea unei delegații de partid și de stat a întreprins-o în Republica Democrată Populară Laos — prima vizită a unui șef de stat străin pe pământul Laosului liber și independent — s-a încheiat și ea cu rezultate rodnice. Convorbirile purtate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu tovarășul Kaysone Phomvihane, secretar general al Comitetului Central al Partidului Popular Revoluționar Laoțian, prim-ministru al Guvernului Republicii Democratice Populare Laos, continuând în mod fructuos dialogul început la București în 1976, au reliefat că ambele țări și popoare sînt profund interesate în promovarea unei largi colaborări în domeniul politic, economic și tehnico-științific, în concordanță cu prevederile Declarației co-

mune, ale celorlalte acorduri încheiate în 1976. Așa cum declara tovarășul Nicolae Ceaușescu, „sintem convinși că poporul laoțian, sub conducerea Partidului Popular Revoluționar, va ști să învingă greutățile, să asigure făurirea vieții sale noi. Ca prieteni și tovarăși, vă dorim din toată inima izbînzii tot mai mari în edificarea unui Laos liber și independent, socialist și prosper“.

Încheiată cu rezultate pozitive, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Kampuchia Democrată, țară angajată în prezent pe calea făuririi unei vieți noi, libere, socialiste, a prilejuit afirmarea hotărârii partidelor și popoarelor din cele două țări de a adînci legăturile politice, solidaritatea militantă, de a dezvolta schimburile și cooperarea economică, tehnico-științifică, culturală, de a favoriza schimbul de experiență și a conlucra activ pe arena internațională. Tratatul româno-kampuchian semnat la Pnom Penh — primul tratat al Kampuchiei Democratice —, acordurile și înțelegerile încheiate pun bazele unei cooperări stabile, de perspectivă, în folosul construcției socialiste în cele două țări, al cauzei generale a socialismului și păcii. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la banchetul oficial oferit de tovarășul Pol Pot, secretarul Comitetului Central al Partidului Comunist din Kampuchia, prim-ministru al Guvernului Kampuchiei Democratice, „în măreața operă de edificare a noii orînduirii, de ridicare a bunăstării popoului, partidele și statele noastre sînt interesate să conlucreze îndeaproape, să facă schimb de experiență și să colaboreze pe toate planurile. Sintem convinși că vizita pe care o întreprindem în Kampuchia va pune bazele trainice acestei colaborări, va stabili o perspectivă largă relațiilor româno-kampuchiene, în interesul celor două popoare, al cauzei socialismului, independenței naționale și păcii în lume“.

Reprezentînd un moment de însemnătate istorică în evoluția relațiilor de strînsă prietenie, solidaritate militantă și colaborare multilaterală existente între Partidul Comunist Român și partidele revoluționare din țările socialiste vizitate, dintre poporul român și popoarele acestor țări, noul dialog la nivelul cel mai înalt cu conducătorii de partid și de stat ai țărilor vizitate a prilejuit totodată un amplu și rodnic schimb de păreri asupra unor probleme ale actualității internaționale. Discuțiile au scos în evidență cu claritate că situația internațională

complexă actuală impune mai mult ca oricând întărirea colaborării și solidarității forțelor progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, pentru soluționarea constructivă a tuturor problemelor, oricât de complicate, în interesul reciproc, ca și al cauzei independenței și libertății popoarelor.

Așa după cum s-a anunțat, cu prilejul escalei de la Teheran, președintele Nicolae Ceaușescu a avut convorbiri cu șahinșahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr. Cei doi șefi de stat și-au exprimat hotărârea de a acționa pentru aprofundarea și extinderea colaborării româno-iraniene în domeniul economic, de a conlucra la soluționarea problemelor complexe care confruntă omenirea, îndeosebi dezarmarea, lichidarea subdezvoltării, promovarea unei noi ordini economice internaționale.

În drum spre patrie, cu ocazia scurtei vizite în India, președintele Nicolae Ceaușescu a avut convorbiri cu primul ministru al Republicii India, Morarji Desai. Apreciind bunele relații statornicite între cele două țări, convorbirile au relevat că există largi posibilități de dezvoltare în continuare a acestora. A fost exprimată dorința de a promova atât raporturile politice, colaborarea economică și tehnico-științifică, cât și conlucrarea ambelor state în viața internațională.

Întâmpinând cu sentimente de stimă și dragoste nețărnută pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, la revenirea în patrie, opinia publică din țara noastră și-a exprimat convingerea fermă că prin rezultatele deosebite de bogate cu care s-a încheiat, noua misiune de pace și prietenie, îndeplinită cu atâta strălucire de secretarul general al partidului, președintele republicii, pe întregul itinerar din Asia reprezintă o nouă și remarcabilă afirmare a politicii României socialiste, a înaltului prestigiu al conducătorului partidului și statului nostru.

Exprimându-și recunoștința față de activitatea neobosită consacrată de tovarășul Nicolae Ceaușescu prosperității României socialiste, promovării cauzei socialismului, progresului și păcii în lume, întregul popor român își reafirmă hotărârea de a face totul pentru îndeplinirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, corespunzător intereselor fundamentale ale națiunii noastre socialiste, aspirațiilor de pace și progres ale întregii omeniri.

Dinu DRAGOMIRESCU

„CEAUȘESCU — ROMÂNIA“

Expresii de profundă stimă, prețuire reciprocă, vie satisfacție în cadrul dialogului la nivel înalt

„PARTIDUL Comunist Român, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, îmbinând adevărurile universale ale marxism-leninismului cu practica concretă a revoluției din România, elaborează în mod independent și de sine stătător orientarea și politica proprie...
Fiind profund conștientă, pe baza propriei sale experiențe, de faptul că numai prin independența economică se poate garanta independența politică. România a aplicat în construcția socialistă orientarea dezvoltării într-un ritm înalt a economiei naționale, a obținut realizări strălucite și a întărit considerabil forța țării. În prezent, România socialistă, în calitate de stat suveran în plină înflorire, stă pe propriile sale picioare în rândul națiunilor lumii. Tocmai din această cauză România se bucură de admirație și aprecieri elogiante din partea popoarelor, iar prestigiul ei internațional devine tot mai ridicat...
Urăm poporului român să înainteze victorios în direcția indicată de Partidul Comunist Român și să facă din patria sa o țară tot mai puternică și prosperă“.

HUA KUO-FEN

președintele C.C. al P.C. Chineze
premierul Consiliului de Stat
al Republicii Populare Chineze

„SUB CONDUCEREA Partidului Comunist Român în frunte cu eminentul său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, poporul român a înregistrat progrese uriașe în lupta pentru transformarea țării, odinioară înapoiată din punct de vedere economic, într-un stat socialist, suveran și multilateral dezvoltat...
Apariția unei Românie noi pe ruinele vechii Românie, precum și continua ei întărire și dezvoltare sînt rezultatul conducerii juste a tovarășului Nicolae Ceaușescu, care desfășoară o activitate energetică și-și consacră toate eforturile asigurării libertății și fericirii poporului român.
Tovarășul Nicolae Ceaușescu, promovind ferm principiile suveranității, conduce cu clarviziune țara pe drumul dezvoltării de sine stătătoare, iar pe planul relațiilor internaționale dezvoltă raporturi cu alte state, întemeiate pe principiul egalității, indiferent de mărime, ceea ce îi atrage înalta stimă a popoarelor.“

KIM IR SEN

secretarul general
al Partidului Muncii din Coreea,
președintele R.P.D. Coreene

„SINTEM foarte bucuroși să avem în mijlocul nostru pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarăsa Elena Ceaușescu, împreună cu ceilalți tovarăși din delegație, marii soli ai unui popor care construiește cu succes societatea socialistă multilateral dezvoltată, frați și tovarăși apropiați, mesageri ai sentimentelor de caldă prietenie și solidaritate militantă ale clasei muncitoare și poporului român.
Salutînd pe scumpii oaspeți români, noi salutăm un popor harnic și talentat,

care a creat o cultură renumită milenară, un popor cu tradiții revoluționare ferme, care a înscris pagini glorioase în lupta pentru libertate și socialism...
Victoriile obținute de poporul român în toate domeniile au contribuit la întărirea forțelor socialismului, păcii și securității în Europa și în lume. România socialistă a devenit astăzi o țară cu un înalt prestigiu și joacă un rol tot mai important în viața internațională“.

LE DUAN

secretar general
al C.C. al P.C. din Vietnam

„PRIN SUCESELE dobîndite în realizarea planurilor cincinale, România, odinioară țară rămasă în urmă, a devenit o țară socialistă dezvoltată, dotată cu o industrie modernă și o agricultură avansată, cu o cultură, știință și tehnică înaintate, asigurînd un ritm rapid de dezvoltare a producției industriale... Aceste strălucite succese în edificarea socialismului în România contribuie la întărirea sistemului socialist mondial și constituie o încurajare pentru toate popoarele în lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru pace, democrație și progres social, ridicînd astfel rolul și prestigiul Republicii Socialiste România pe arena internațională.
Folosim acest prilej pentru a exprima poporului frate român felicitările noastre cele mai călduroase pentru succesele deosebite pe care le-a înregistrat și îi dorim sincer ca, sub conducerea Partidului Comunist Român, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, să obțină noi succese, tot mai mari, în construcția societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea țării spre comunism.“

KAYSONE PHOMVIHANE

secretar general al C.C.
al Partidului Popular Laoțian,
prim-ministru
al Guvernului R.D.P. Laos

„VIZITA tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu, care constituie o nouă etapă istorică în relațiile noastre, reprezintă o ocazie excelentă pentru cele două partide ale noastre de a face un schimb de păreri pentru întărirea și dezvoltarea în continuare a legăturilor de prietenie și cooperare dintre cele două țări ale noastre... Guvernul român se situează constant și activ pe o poziție de independență, suveranitate și solidaritate cu țările din lumea a treia și țările nealinierte în lupta pentru libertate națională, pentru apărarea independenței și suveranității naționale. Această poziție a înălțat prestigiul Republicii Socialiste România pe plan internațional. Poporul Kampuchiei se bucură de toate aceste victorii ale poporului român prieten și, cu această excelentă ocazie, îi reînnoiește felicitările sale cele mai călduroase.“

POL POT

secretarul C.C. al P.C. din
Kampuchia, prim-ministru al
Guvernului Kampuchiei
Democrate

NOI ȘI VALOROASE CONTRIBUȚII LA DEZVOLTAREA UNOR TRADIȚIONALE RELAȚII DE CONLUCRARE MULTILATERALĂ

VIZITELE oficiale de prietenie, întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, cu alți tovarăși din conducerea de partid și de stat, într-o serie de țări din Asia, au prilejuit încheierea unei serii de documente importante - tratate, declarații și comunicate comune, acorduri comerciale sau de cooperare economică și tehnică etc. Acestea se referă la un larg evantai de domenii de colaborare între partidele și statele noastre, începând cu solidaritatea militantă în înfăptuirea unui climat de pace și progres social în lume și încheind cu extinderea și diversificarea conlucrării bilaterale pe plan economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii.

Republica Populară Chineză

„1. În spiritul relațiilor de prietenie existente între cele două țări, Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză se vor sprijini reciproc în colaborarea economică și tehnică, în funcție de necesitățile și posibilitățile lor, pentru a contribui la dezvoltarea economiilor ambelor țări.

2. Colaborarea tehnică și economică cuprinde următoarele :

a) Livrarea reciprocă a mașinilor, utilajelor și instalațiilor, a proiectelor și documentațiilor tehnice, precum și a materialelor necesare realizării obiectivelor industriale, agricole și a altor obiective ce vor fi convenite ;

b) Delegarea reciprocă de personal tehnico-ingenieresc pentru acordarea asistenței tehnice la obiectivele convenite ;

c) Școlarizarea reciprocă a tehnicienilor și practicanților pentru obiectivele convenite.

3. Obiectivele concrete și condițiile privind realizarea acestora vor fi convenite prin protocoalele interguvernamentale încheiate pe obiective”.

Prevederile de mai sus sînt incluse în Acordul între Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză privind colaborarea economică și tehnică pe termen lung. Totodată, au fost semnate o serie de convenții și protocoale de aplicare a acestui Acord, Convenția între cele două țări privind înființarea reciprocă de consulate generale și Planul de aplicare a Acordului de colaborare culturală între Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză pe anii 1978 - 1979.

Republica Populară Democrată Coreeană

„Relevînd dezvoltarea și diversificarea colaborării economice și tehnico-științifice dintre cele două țări, delegațiile de partid și de stat au subliniat că există posibilități largi pentru realizarea acordurilor, convențiilor și înțelegerilor bilaterale încheiate, pentru dezvoltarea cooperării în diferite ramuri ale economiei, pentru creșterea schimburilor comerciale. Ele au convenit în acest scop ca organele economice și de comerț exterior din cele două țări, Comisia interguvernamentală consultativă în problemele colaborării economice și tehnico-științifice să-și intensifice și mai mult activitatea.

În același timp, părțile au subliniat necesitatea identificării posibilităților pentru extinderea tot mai largă a schimburilor și a colaborării în domeniile științei și tehnicii moderne”.

Aceste prevederi sînt cuprinse în Declarația comună privind aprofundarea prieteniei, solidarității și dezvoltarea colaborării frățești dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncii din Coreea, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Democrată Coreeană. Au fost semnate, de asemenea, Protocolul privind schimbul de mărfuri și plățile pe anul 1979 și Acordul privind colaborarea în domeniul turismului.

Republica Socialistă Vietnam

„Părțile constată cu satisfacție că relațiile economice reciproc avantajoase se dezvoltă în ritm sporit și reafirmă hotărîrea de a intensifica schimburile comerciale, colaborarea economică și tehnico-științifică, de a găsi noi căi și modalități de cooperare în sfera producției de bunuri materiale, îndeosebi în ramurile importante pentru dezvoltarea și progresul întregii economii. În acest sens, au stabilit măsuri concrete și au indicat Comisiei mixte guvernamentale de colaborare economică și tehnico-științifică să valorifice toate posibilitățile de dezvoltare și extindere a conlucrării bilaterale în domeniile economic și tehnico-științific, pe baza egalității între parteneri și avantajului reciproc”.

Aceste prevederi sînt cuprinse în Declarația privind întărirea continuă a prieteniei și solidarității, dezvoltarea colaborării dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Vietnam, dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Vietnam. În cursul vizitei au fost semnate, de asemenea, o serie de documente de cooperare economică și în producție, prevăzînd realizarea unei fabrici de ciment, cooperarea în exploatarea zăcămintului de antracit de la Khe Cham, construirea unei cariere de piatră la Dong Ao, livrarea de utilaje și echipamente. A mai fost semnat Protocolul privind schimbul de mărfuri și plățile între guvernele Republicii Socialiste România și Republicii Socialiste Vietnam pe anul 1979.

Republica Democrată Populară Laos

În cursul convorbirilor oficiale a fost reînnoită hotărîrea celor două partide, țări și popoare de a conlucra tot mai strîns în domeniul vieții internaționale, de a-și aduce întreaga contribuție la abolirea definitivă a politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, de asuprire și dominație, la instaurarea unor raporturi cu adevărat echitabile între state, la lichidarea subdezvoltării și la statornicirea noii ordini politice și economice mondiale, la asigurarea unui climat stabil de pace, justiție și securitate, la soluționarea constructivă a problemelor ce preocupă omenirea.

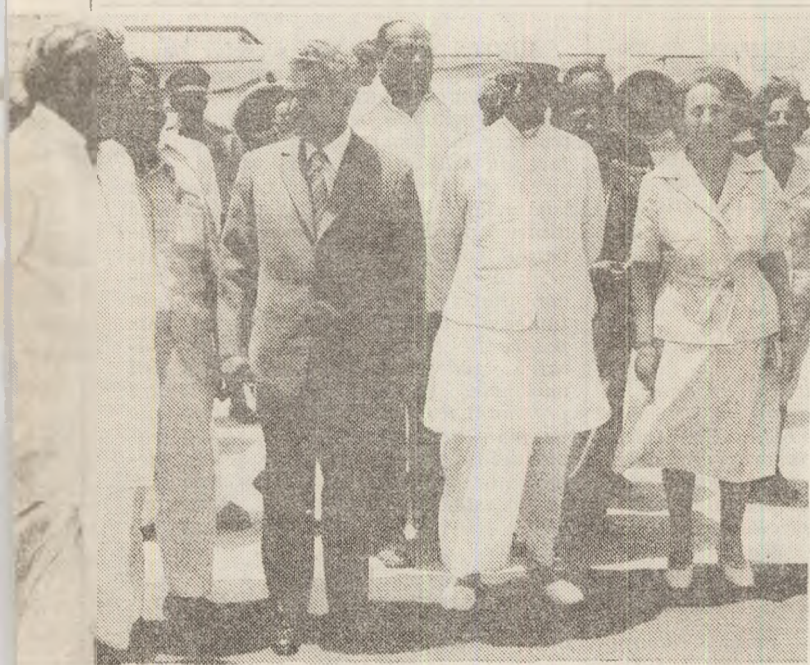
Părțile și-au exprimat convingerea că vizita, convorbirile care au avut loc cu acest prilej la cel mai înalt nivel vor determina o întărire a prieteniei și solidarității dintre popoarele, partidele și țările noastre, o intensificare a conlucrării, a schimbului de experiență dintre cele două partide în construcția socialismului, vor duce la stimularea și mai puternică a colaborării atît pe plan bilateral, cit și în lupta popoarelor în slujba cauzei generale a socialismului, progresului, libertății și independenței națiunilor, a păcii și securității internaționale.

Kampuchia Democrată

„În conformitate cu posibilitățile pe care le oferă potențialul economic și resursele naturale ale celor două țări, înaltele Părți contractante vor dezvolta relațiile lor comerciale și economice, precum și cooperarea între ele în domeniile științifice și tehnice, pe baza deplinei egalități, avantajul reciproc și a într-ajutării frățești.

Înaltele Părți contractante vor dezvolta schimburile și colaborarea în domeniile științei, învățămîntului, culturii, artei și în alte domenii de interes reciproc, în scopul îmbunătățirii cunoașterii reciproce a valorilor spirituale ale celor două popoare”.

Aceste prevederi sînt incluse în Tratatul de prietenie și colaborare între Republica Socialistă România și Kampuchia Democrată. Cu prilejul vizitei au fost semnate, de asemenea : Acordul de cooperare economică și tehnică, Acordul comercial și Acordul privind cooperarea în domeniul pescuitului maritim.

Primire cordială, prietenească în capitala Indiei

SPORIREA VENITURILOR — COMPONENTĂ FUNDAMENTALĂ A CREȘTERII NIVELULUI DE TRAI

- **Încă o confirmare a profundelor semnificații ale optimizării corelației acumulare-consum**
- **7 milioane de oameni ai muncii, beneficiari ai retribuțiilor sporite**
- **Corelații ale cointeresării**

AȘA CUM ESTE CUNOSCUT, la 1 iunie a.c. s-a încheiat, cu trei luni mai devreme decât s-a prevăzut inițial, prima etapă de majorare a retribuțiilor personalului muncitor în acest cincinal, urmînd ca în anul următor să înceapă cea de a doua etapă a acestei majorări. Sînt fapte care se înscriu ca ample efecte sociale ale politicii partidului de dezvoltare multilaterală a României socialiste, politică aflată în deplină concordanță cu interesele majore ale patriei și națiunii române, cu cerințele propășirii prezente și viitoare a întregului popor român.

Dezvoltarea — izvor al bunăstării materiale și spirituale

REALITĂȚILE țării noastre demonstrează limpede că întreaga politică a partidului, edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate au drept țel suprem creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii de pe întreg cuprinsul patriei, sporirea gradului de civilizație a vieții întregii noastre societăți. Situația în centrul politicii partidului a omului, satisfacerea plenară a cerințelor sale de viață în continuă creștere și diversificare, afirmarea neîngrădită a personalității sale constituie scopul final căruia, pe multiple planuri, îi sînt subordonate toate eforturile pentru dezvoltarea calitativă și în ritm intens a economiei naționale. O asemenea relație decurge nemijlocit din concepția partidului nostru după care sporirea neîntreruptă a nivelului de viață al celor ce muncesc, asigurarea condițiilor pentru ridicarea pe noi trepte de civilizație a societății se află în indisolubilă legătură cu făurirea, în timp cît mai scurt, a unei economii dezvoltate, înzestrată cu o puternică industrie, cu o agricultură dezvoltată, avînd o eficiență ridicată, toate acestea concentrîndu-se în sporirea rapidă a venitului național, sursa sigură a dezvoltării economico-sociale a țării și ridicării bunăstării poporului.

Așa cum se subliniază în Programul partidului, creșterea continuă a venitului național în condițiile repartizării sale raționale pentru fondul de consum și pentru fondul de dezvoltare asigură, simultan, premisele necesare pentru îndeplinirea a două obiective armonios interconținute. Se are astfel în vedere sporirea și modernizarea continuă a forțelor de producție, dezvoltarea și aplicarea în întreaga economie a științei și tehnicii în pas cu evoluția civilizației mondiale, iar pe această bază se urmărește satisfacerea tot mai înaltă a nevoilor materiale și spirituale, în continuă amplificare și diversificare, ale maselor largi populare.

Este neîndoielnic că, în condițiile țării noastre, ce are de recuperat un important decalaj economic față de statele dezvoltate ale lumii, numai prin alocarea cu consecvență a unei importante părți din venitul național pentru dezvoltare a fost și este posibilă creșterea accentuată a fondului de consum (tabelul nr. 1) —

acea parte din venitul național destinată veniturilor individuale realizate de membrii societății pe baza muncii prestate, precum și pentru acoperirea cheltuielilor pe care le face societatea în vederea satisfacerii nevoilor întregii populații. După cum arăta secretarul general al partidului, nu se poate consuma mai mult decît se produce, și nici tot ceea ce se produce; trebuie păstrată permanent o parte pentru lărgirea dimensiunilor producției, asigurîndu-se astfel creșterea continuă cantitativă și calitativă a consumului. Această orientare politică fundamentală s-a manifestat cu deosebire după Congresul al IX-lea al partidului, marcînd perioada cea mai bogată în realizări din întreaga noastră istorie, perioada în care s-a manifestat mai mult decît oricînd vigoarea dezvoltării noastre economico-sociale, supremul umanism al noii orînduirii.

Efectele sociale ale creșterii economiei evidențiază valoarea inestimabilă a politicii profund științifice a partidului de dezvoltare accelerată a economiei pe baza alocării cu consecvență a unor importante resurse pentru dezvoltare. Calculele demonstrează că diminuarea acumulărilor, conducînd la dezvoltarea economiei în ritmuri mai mici, diminuînd posibilitățile de constituire a unei baze tehnico-materiale corespunzătoare, diminuînd posibilitățile de a asigura restructurarea economiei în acord cu cerințele eficienței, ale progresului tehnico-științific, ar fi întîrziat cu mulți ani marile îndepliniri prezente în ce privește sporirea nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii.

Creșteri ale veniturilor reale

CA O TRĂSĂTURĂ însemnată a acțiunilor întreprinse de partidul și statul nostru pentru creșterea bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii

Tabelul nr. 1

Corelația dintre mărirea fondului de dezvoltare, creșterea fondului de consum și creșterea veniturilor totale reale ale populației

— în % —

	Partea din venitul național utilizat alocată fondului de dezvoltare	Ritm anual de creștere		Dinamica veniturilor totale reale ale populației*)
		Venitul național	Fondul de consum	
				1950 = 100
1956—1960	16,0	6,9	4,5	102
1961—1965	24,3	9,0	5,3	249
1966—1970	23,3	7,7	7,0	326
1971—1975	34,1	11,3	7,5	477
1976—1980	33 —34	11	8	circa 670 **)

*) Anul ultim al cincinalului; **) Nivel cincinal
Sursa: Anuarul statistic 1977 p. 81, 89. Programul privind măsurile suplimentare de dezvoltare economico-socială a României pînă în 1990. Scînteia, 14 dec. 1977.

în acest cincinal se relevă creșterea sensibilă a veniturilor acestora. Trebuie menționat că amploarea și intensitatea acestei creșteri este pusă în relief în primul rînd de baza superioară pe care a fost concepută sporirea veniturilor celor ce muncesc. Dimensiunile acestei baze sînt ilustrate elocvent de creșterea în perioada 1951—1975 a retribuției reale de 3,25 ori, iar a veniturilor totale reale ale populației de 4,77 ori, o pondere însemnată în totalul acestei amplificări deținînd-o anii de după 1965.

Temeiul sporirii accentuate a veniturilor se regăsește în măsurile energice adoptate de conducerea partidului, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru sporirea productivității muncii prin introducerea mai largă a progresului tehnic, pentru reducerea costului investițiilor și îmbunătățirea calității produselor, pentru reducerea susținută a cheltuielilor de producție și creșterea eficienței întregii activități economice. Ca urmare a acestor acțiuni primii 2 ani ai actualului cincinal s-au încheiat cu rezultate peste prevederile inițiale. De exemplu, producția globală industrială obținută peste prevederi a însumat mai mult de 38 miliarde lei.

Ținînd seama de aceste rezultate, de posibilitățile create astfel pentru dezvoltarea mai accentuată a economiei în perioada următoare, din inițiativa și sub conducerea nemijlocită a secretarului general al partidului s-a adoptat programul de creștere a nivelului de trai în anii 1976—1980, care asigură o suplimentare sensibilă a prevederilor inițiale în acest sens. Prin programul amintit s-a prevăzut creșterea cu prioritate a veniturilor directe din muncă, și în primul rînd pe calea retribuției — problemă asupra căreia ne vom opri cu deosebire în continuare.

În condițiile în care fondurile de retribuire destinate majorării s-au suplimentat cu 40 miliarde lei, pe întregul cincinal 1976—1980 se prevede majorarea retribuțiilor tarifare cu peste 32%. Urmează ca prin acordarea de trepte, categorii, gradații, a sporului de vechime și altor sporuri prevăzute de lege, retribuția nominală să crească în aceeași perioadă cu peste 40%, față de 29,5% cit s-a prevăzut inițial.

Pe această bază și prin promovarea unei politici de prețuri echilibrate, în condițiile măsurilor ferme luate de conducerea partidului și statului pentru menținerea indicelui general al prețurilor și tarifelor în limitele stabilite, se asigură creșterea retribuției reale pe perioada cincinalului cu 32,3% față de 18—20% cit s-a stabilit în Directivele Congresului al IX-lea. Trebuie arătat, desigur, că în anii 1976—1977 indicele general al prețurilor și tarifelor a fost cu aproape un procent mai mic decît prevederile pentru această perioadă, actuala majorare de prețuri și tarife pentru unele produse și servicii înscrinduse și ea în dimensiunile prevăzute. În condițiile marilor creșteri de prețuri — și acestea la produse de bază utilizate de populație — din economia țărilor capitaliste dezvoltate, sporirea reală și în ritm susținut a veniturilor populației din țara noastră constituie un element ce demonstrează semnificativ virtuțile sistemului nostru socialist de conducere planificată a activității economico-sociale, vigoarea și dezvoltarea sănătoasă a economiei naționale, viabilitatea politicii partidului de menținere a echilibrului prețurilor.

Condiții superioare de cointeresare

SĂ URMĂRIM între ce dimensiuni se înscrie actualmente sporirea retribuțiilor personalului muncitor din economie. Iată cîteva cifre de sinteză. În cadrul primei etape a majorării retribuțiilor din actualul cin-

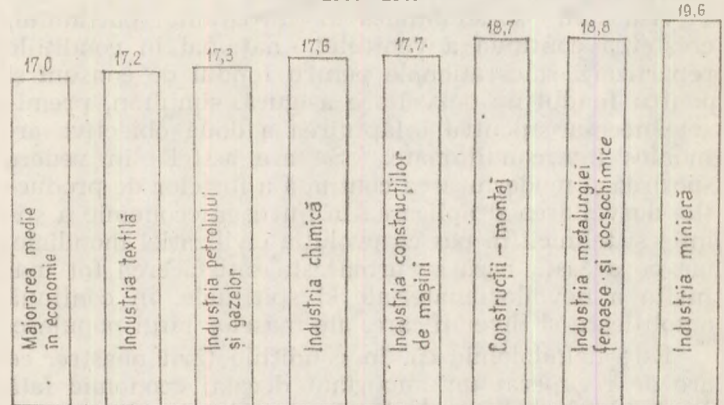
cinal s-a acordat circa 60% din întreaga majorare prevăzută pentru perioada 1976—1980. Majorarea retribuțiilor tarifare, care a cuprins întregul personal muncitor din economie — de circa 7 milioane persoane — reprezintă în medie 17%. Pentru devansarea încheierii acțiunii de majorare a retribuțiilor din acest an s-au alocat suplimentar fonduri în valoare de 2 miliarde lei, peste fondurile alocate inițial pentru majorarea retribuțiilor în anul 1978. Ca urmare a majorării din etapa a I-a, retribuția medie ajunge în a doua parte a anului 1978 la 2 060 lei, cu 136 lei mai mult decît s-a prevăzut în planul cincinal pentru aceeași perioadă și respectiv cu 465 lei mai mult decît s-a realizat în 1975. Este, deci, evidentă creșterea accentuată, considerabilă a retribuțiilor personalului muncitor, relevîndu-se, odată cu realismul politicii partidului de dezvoltare economico-socială a țării, înaltul său umanism.

Se cuvin, desigur, amintite cîteva principii aflate la baza acestei majorări a retribuțiilor celor ce muncesc, care țin de o mai bună cointeresare a oamenilor muncii în îndeplinirea rolului ce le revine în producție. Astfel, în spiritul eticii și echității socialiste, avîndu-se în vedere exigențele dezvoltării economiei, retribuțiile tarifare ale muncitorilor calificați au înregistrat o creștere mai accentuată în raport cu alte categorii de personal. În această orientare s-a ținut seama de participarea largă și nemijlocită a muncitorilor calificați la crearea bunurilor, precum și de necesitatea stimulării creșterii calificării la această categorie de bază a personalului din economie. Ca urmare, față de media amintită de 17% pe economie, retribuțiile tarifare ale muncitorilor calificați au fost majorate cu procente mult mai ridicate: în industrie pînă la 23,3%, în construcții-montaj pînă la aproape 21%, iar în agricultură pînă la 18,3% (la muncitorii necalificați retribuțiile au fost majorate între 15—20,7%, iar la personalul tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ între 15,4—16,4%).

Trebuie apreciat, de asemenea, că, în funcție de posibilitățile existente, s-au asigurat corelații mai stimulative între retribuțiile tarifare din ramurile economiei naționale, ținînd seama de nivelul de dezvoltare al acestora, de importanța și locul lor în economie, de efortul pe care îl depun în condițiile actuale oamenii muncii din diferitele sectoare de activitate. S-a acordat astfel o majorare a retribuțiilor tarifare mai accentuată la muncitorii din minerit, construcții-montaj, siderurgie, construcții de mașini, chimie, petrol, textile (vezi graficul nr. 1). Drept urmare, aceste ramuri de

Graficul nr. 1

Majorarea prioritară a retribuțiilor în unele ramuri în etapa I-a 1977—1978

minerit care continuă să se situeze pe primul loc, au înregistrat o urcare a locului lor în ierarhia existentă anterior din punct de vedere al retribuției tari-

Tabelul nr. 2

Creșteri de retribuții la muncitori în etapa I-a de majorare

Rețeaua	Retribuții tarifare nete nemajorate (lei)	Retribuții tarifare nete majorate (lei)	Creștere (lei)
Mine subteran A	2473	2945	472
Siderurgie A	1756	2091	335
Metalurgie neferoasă	1630	2020	390
Foraj	1681	1979	298
Construcții mașini A acord	1681	1989	308
Construcții A acord	1723	2050	327
Chimie A	1622	1928	306
Petrol A	1555	1836	281
Textile	1523	1805	282
Materiale construcții A	1555	1826	271

fare a muncitorilor. Asemenea elemente de prioritate în creșterea veniturilor s-au avut în vedere și în acțiunea de devansare a termenelor de majorare a retribuției din acest an.

Ținând seama de ansamblul de factori care diferențiază retribuțiile tarifare și în primul rând de importanța unor ramuri, de efortul depus de muncitorii respectivi, s-au acordat **creșteri mai mari de retribuții tarifare și la unele meserii**. Astfel, în industria minieră, pe lângă majorarea prioritară față de alte ramuri, muncitorii și măștrii care lucrează în subteran la locuri de muncă direct productive au primit o retribuție tarifară mai mare cu încă 5%. În alte situații, muncitorii din unele meserii sau subramuri au fost trecuți pe rețele superioare de retribuție, beneficiind în acest fel, pe lângă majorarea medie, de încă o creștere a retribuției tarifare prin schimbarea ierarhizării activității lor.

Concentrând toate aceste elemente, semnificative pentru dimensiunile majorărilor de retribuții tarifare din această primă etapă ni se par de exemplu creșterile realizate de muncitorii încadrați în categoria a 4-a, treapta a II-a, adică aproape de o calificare medie (tabelul nr. 2). Firește că la această însemnată creștere a retribuțiilor tarifare prezentată în tabel se adaugă și creșterea corespunzătoare a sporului de vechime și a adaosului de acord.

Alături de sporirea retribuțiilor muncitorilor, **ținându-se seama de locul important ocupat de măștrii în producție, un însemnat accent s-a pus pe sporirea retribuțiilor acestora**. Pentru a menține o justă corelare cu retribuțiile muncitorilor din ramurile care au beneficiat de o majorare mai accentuată, retribuțiile tarifare ale unor măștri din unitățile productive au fost astfel majorate cu 1—2 clase peste creșterea medie acordată acestei categorii de personal. În această orientare, retribuțiile tarifare ale măștrilor din ramura mine-subteran au fost majorate cu circa 21% față de majorarea de 15,4—16,4% acordată în medie pe economie măștrilor. Aproximativ aceleași creșteri s-au acordat și pentru unii măștri din siderurgie, construcții de mașini, construcții-montaj, chimie, textile etc.

Trebuie arătat, totodată, că avându-se în vedere participarea directă a măștrilor în producție alături de muncitori, aceștia au fost trecuți în categoria personalului tehnic productiv. S-a stabilit, de asemenea, ca măștrii să fie retribuiți în acord global în toate cazurile în care muncitorii în subordine lucrează în acord, primind retribuția în raport cu gradul de îndeplinire a retribuțiilor tarifare ale muncitorilor din formația condusă. Pe această bază s-a urmărit legarea nemijlocită a veniturilor măștrilor de realizarea sarcinilor de pro-

ducție ale formației pe care o conduc, îndeplinirea mai fermă a obligațiilor lor de conducători la locul de muncă. În același spirit, de sporire a cointeresării oamenilor muncii în îndeplinirea sarcinilor pe care le au de îndeplinit, în concordanță cu locul și rolul ocupat în procesul de producție, au fost concepute și alte corelații, în ce privește, de exemplu, retribuțiile unor funcții de subingineri, ingineri și economiști.

În spiritul eticii și echității noastre socialiste, majorarea în prima etapă s-a realizat în condițiile **menținerii raportului între retribuția minimă și maximă existentă pe economie, respectiv de 1 la 5,53 în cazul retribuțiilor nete**. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea ținută în anul trecut la adunarea populară din municipiul Brașov, „**pentru această etapă, inclusiv în următorii 5—10 ani, acest raport este corespunzător stadiului de dezvoltare a economiei noastre naționale, al societății noastre socialiste și asigură atât cointeresarea materială în raport cu munca depusă de fiecare, cât și o aplicare mai fermă în viață a principiilor de etică și echitate socialistă**”. În condițiile prevenirii oricărei nivelări mic burgheze care ar putea avea efecte negative asupra dezvoltării forțelor de producție, se evită astfel apariția unui decalaj prea mare între venituri. Diminuarea conștientă, planificată a unor astfel de decalaje înregistrate în perioade anterioare (vezi graficul nr. 2) pune cu putere în lumină o dimensiune esențială a umanismului politicii partidului. Ea ne apare cu atât mai semnificativă cu cât în societatea capitalistă, ca urmare a frapantelor sale inegalități sociale, diferențierile între câștiguri sînt deosebit de mari.

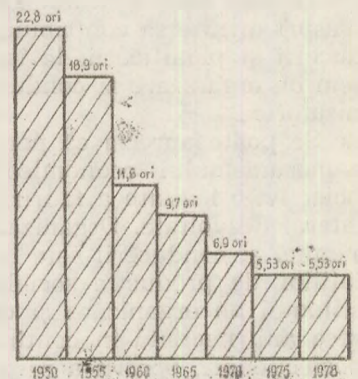
Desigur că o expresie mai completă a umanismului politicii partidului de creștere rațională a veniturilor tuturor categoriilor de cetățeni, de ridicare a întregii noastre națiuni socialiste nu poate fi înfățișată decît dacă se au în vedere și largile acțiuni întreprinse de partid, cu deosebire după 1965, pentru repartizarea teritorială armonioasă a forțelor de producție, pentru

ridicarea la o viață economică și socială avîntată a tuturor județelor patriei, a tuturor locuitorilor țării, români, maghiari, germani sau de alte naționalități, fără nici un fel de deosebire. Urmărirea cu precădere în județele în trecut mai puțin dezvoltate a înfloririi industriei, a ramurilor industriale moderne, creîndu-se astfel sute de mii de locuri de muncă în sectoare cu o productivitate a muncii ridicată, retribuite corespunzător, asigură o reală și deplină egalitate în drepturi pentru toți cetățenii României socialiste.

Sporirea puternică a veniturilor din muncă, accentuată și în mare măsură în condițiile îmbunătățirii actualei legi a retribuției după cantitatea și calitatea muncii, vor oferi un nou și hotărîtor impuls dezvoltării accelerate pe mai departe a economiei, realizărilor pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Graficul nr. 3

Raport între retribuția tarifară cea mai mare și cea mai mică în perioada 1950—1978

Alecu BUȘNIȚĂ
director adjunct în Ministerul Muncii
Dan CĂRUCERU

Perfecționarea mecanismului economico-financiar

CONSIDERAȚII PRIVIND CONCEPTUL ROMÂNESC
DE AUTOCONDUCERE MUNCITOREASCĂ

PERFECTIONAREA permanentă a activității de organizare și conducere a întregii vieți economico-sociale, adaptarea continuă a acesteia la noile cerințe care decurg din dezvoltarea forțelor de producție, din creșterea gradului de complexitate a economiei naționale, constituie o coordonată de bază a politicii partidului nostru de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Numai procedând astfel se poate asigura în dinamică o concordanță cât mai deplină între forțele și relațiile de producție, soluționarea conștientă și la timp a contradicțiilor, se poate înlătura în mod operativ tot ceea ce s-a învechit și frînează progresul ascendent al societății noastre.

În anii construcției socialiste s-a creat un sistem modern de organizare și conducere planificată a activității economico-sociale, corespunzător condițiilor concrete istorice ale țării noastre. După Congresul al IX-lea al P.C.R. a sosit preocuparea partidului și statului nostru pentru așezarea pe baze științifice a întregii activități de conducere planificată a economiei naționale. O importanță deosebită prezintă măsurile de perfecționare a conducerii și planificării economico-financiare adoptate de Conferința Națională a partidului din 1967. La congresele al X-lea și al XI-lea, precum și la Conferința Națională din 1972 și 1977 s-au stabilit noi măsuri menite să contribuie la ridicarea nivelului conducerii și planificării, la îmbunătățirea întregului sistem de organizare și conducere pe toate treptele organizatorice.

Se poate aprecia că perfecționarea organizării și a mecanismului economico-financiar este un proces obiectiv, o legitate a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Organizarea pe bază de plan a economiei și conducerii este latura cea mai mobilă a relațiilor de producție socialiste. Așa se explică de ce sistemul de organizare și conducere, făurit în ultimii zece ani, necesită în continuare unele îmbunătățiri și perfecționări, pentru a răspunde mai exact la exigențele etapei actuale, pentru a juca în permanență un rol de forță motrice în dezvoltarea forțelor de producție.

Motivînd necesitatea perfecționării mecanismului economico-financiar actual tovarășul **Nicolae Ceaușescu** sublinia în cuvîntarea la Consiliul oamenilor muncii de la Întreprinderea de mașini grele — București faptul că dezvoltînd formele democratice de conducere nu amers în același pas și cu perfecționarea mecanismului conducerii economice și financiare. „**Se poate spune că există chiar o anumită neconcordanță între cadrul organizatoric creat, între formele democratice de conducere și mecanismul economico-financiar care mai este prizonierul metodelor vechi, rigide, birocratice, care nu a asigurat înlăturarea în viață a prevederilor legii cu privire la planificarea și activitatea financiară a unităților economico-sociale**”.

În acest context, ansamblul de măsuri cuprinse în Hotărîrea C.C. al P.C.R. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare din martie a.e. au o determinare obiectivă în nivelul și structura economiei noastre naționale în etapa actuală, în stadiul atins în dezvoltarea relațiilor de producție so-

cialiste, ale legilor economice proprii orînduirii socialiste care acționează în societatea noastră, în cerințele științei conducerii societății socialiste. Prin aceste măsuri se asigură nu numai perfecționarea unor elemente ale sistemului de organizare și conducere planificată a economiei naționale, ridicarea întregului mecanism economico-financiar la nivelul cerințelor etapei actuale de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, ci și așezarea întregii activități de conducere pe noi principii.

Ideea centrală a perfecționării mecanismului economico-financiar actual care se desprinde din hotărîrea plenarei și din cele mai recente cuvîntări ale secretarului general al partidului este **introducerea autoconducerii muncitorești ca principiu de bază în organizarea și funcționarea tuturor unităților economice**. Este desigur o sarcină pentru cercetarea economică, pentru economiști și alți specialiști, din domenii de activitate convergente, ca pe baza documentelor pe partid, a tezelor de o deosebită valoare teoretică și practică ale secretarului general al partidului privind conținutul autoconducerii muncitorești, să-și aducă contribuția la definirea conceptului românesc de autoconducere muncitorească.

Trebuie precizat că în elaborarea conceptului de autoconducere muncitorească în țara noastră, în definirea formelor concrete de introducere a acesteia, s-a pornit de la experiența acumulată pînă în prezent în domeniul organizării și conducerii, de la propriile noastre relații și cerințe. Prin urmare nu este vorba de a copia experiența cuiva sau de a introduce unele mecanisme economico-financiare specifice economiei capitaliste de piață, cum de altfel, s-au și făcut unele afirmații profund eronate în presa occidentală.

În gîndirea economică mondială există opinii diferite privind conținutul noțiunii de autoconducere; unii consideră că esența autoconducerii constă în autonomia deplină a producătorilor, alții, mai ales economiști și sociologi burghezi, reduc autoconducerea, autogestiunea, la diferite forme de participare a salariaților la capital și beneficii, (cunoscute sub denumirea de coparticipare) și în consiliile de administrație, considerînd-o ca incompatibilă cu relațiile de producție socialiste. Autoconducerea și autogestiunea ca o formă sau metodă de trecere a puterii economice, deciziei, din mîna marelui capital în mîinile producătorilor înșiși, figurează și în programele unor partide comuniste din țările capitaliste. Forme specifice de autoconducere se folosesc și în unele țări în curs de dezvoltare, cu economii de tranziție spre socialism sau în curs de definire. Rezultă că în gîndirea economică și politică contemporană nu există o viziune unitară asupra conceptului de autoconducere muncitorească. Nici în literatura economico-sociologică și politică marxistă nu există convergență de opinii în legătură cu conceptul de autoconducere muncitorească. Sensul dat conținutului de autoconducere exprimă, într-un fel sau altul, concepția partidului respectiv privind strategia și căile construirii societății socialiste, scopul urmărit de forțele politice din țara respectivă prin promovarea unor forme de autoconducere muncitorească. Acesta este un fenomen

normal în condițiile eterogenității economiei mondiale, ale diversificării căilor și metodelor de construire a noii orînduirii în funcție de condițiile concret-istorice din fiecare țară.

În concepția partidului nostru autoconducerea este o expresie a ridicării pe o treaptă superioară a democrației muncitorești, în perspectiva trecerii treptate spre autoconducerea poporului, spre fazele superioare ale organizării comuniste a vieții sociale. Această orientare decurge din perspectiva istorică, previzionată de fondatorii comunismului științific, privind dispariția, pe o anumită treaptă a evoluției societății socialiste, a statului, și transformarea treptată a acestuia, — așa cum se arată în Programul Partidului Comunist Român, — „într-un organism de organizare și conducere a întregii activități economico-sociale și de reglementare a relațiilor sociale. Astfel, în locul statului vor exista organisme ale societății cu misiunea de a organiza, conduce și planifica producția, întreaga activitate socială, de a asigura repartitia corespunzător principiilor comunismului”. Autoconducerea muncitorească, așa cum este concepută și aplicată de partidul nostru, conține în sine și dezvoltă tocmai germenii unor astfel de organisme sociale.

Trebuie subliniat că autoconducerea muncitorească nu se introduce pe un teren gol, că abia acum ar trebui create premisele materiale și subiective pentru aceasta. Din contră, trecerea la autoconducerea muncitorească a fost pregătită de întregul complex de măsuri de democratizare a vieții economice și sociale luate în ultimii ani, este rezultatul legic al unui proces obiectiv de acumulare cantitativă care conduc la un salt calitativ și în domeniul sistemului de conducere și organizare, a mecanismului economico-financiar. Introducerea și așezarea pe baze mai temeinice a autoconducerii muncitorești este chemată să pună de acord mecanismul economico-financiar cu cadrul organizatoric larg democratic ce fusese creat anterior.

Activitatea consiliilor oamenilor muncii reprezintă cadrul organizatoric de afirmare a democrației economice directe, a autoconducerii muncitorești, iar conducerea colectivă capătă un conținut tot mai profund permițînd exercitarea plenară a dreptului oamenilor muncii de participare la conducerea producției, la luarea hotărîrilor în toate sectoarele vieții economice și sociale. Cu privire la locul autoconducerii muncitorești în ansamblul normelor de perfecționare a conducerii și planificării economico-financiare și la conținutul acesteia, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta în cuvîntarea rostită recent la Plenara Consiliului Național al oamenilor muncii: „**Aceste măsuri urmăresc să așeze pe o bază nouă conducerea tuturor unităților economico-sociale, punînd la temelie acesteia principiul autoconducerii și autogestiei care presupune ca fiecare unitate, fiecare colectiv de oameni ai muncii să poarte răspunderea directă și nemijlocită pentru mijloacele și bunurile încredințate de societate — parte a proprietății întregului popor**”.

Conceptul partidului nostru cu privire la autoconducerea muncitorească se întemeiază pe aplicarea creatoare a legităților generale ale construcției socialiste referitoare la proprietatea socialistă, rolul conducător al partidului și al clasei muncitoare în făurirea noii orînduirii, conducerea pe bază de plan a întregii activități economico-sociale, repartitia după cantitatea și calitatea muncii, pe dialectica evoluției funcțiilor statului în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României spre comunism. Autoconducerea muncitorească este o categorie specifică relațiilor de producție socialiste pe o anumită treaptă a

evoluției lor, exprimă ansamblul relațiilor de proprietate, schimb și repartitie care se creează între producătorii socialiști uniți în procesul reproducției socialiste lărgite, în calitatea lor de producători, proprietari și beneficiari. Totodată, autoconducerea muncitorească este și o metodă de conducere colectivă pe bază de plan a activității economice a unităților economice și administrativ-teritoriale, o formă de realizare a democrației economice directe. Autoconducerea muncitorească în această viziune presupune activitatea unitară a producătorilor socialiști pe baza planului național unic de dezvoltare economico-socială, menținerea integrității proprietății socialiste a întregului popor, autonomia relativă a unităților economice și teritorial-administrative, aplicarea în conducerea întregii vieți economice a principiului centralismului democratic. Trebuie precizat că mijloacele de producție, fondurile fixe și circulante cu care sînt dotate întreprinderile, sînt părți ale avuției naționale, pe care colectivele de muncă le administrează în numele statului socialist. Astfel, fiecare unitate este parte dintr-un întreg, proprietatea întregului popor asupra mijloacelor de producție.

Autoconducerea muncitorească cuprinde întreg sistemul de realizare a democrației economice, totalitatea formelor și metodelor de conducere colectivă și de luare a deciziilor la nivelul unităților economice și administrativ-teritoriale. Ea reprezintă elementul de bază al întregii activități economice, imprimîndu-și amprenta asupra tuturor funcțiilor unităților economice. În condițiile aplicării autoconducerii muncitorești au loc modificări și în ceea ce privește formele de realizare a gestiunii economice, se amplifică funcțiile acesteia; din gestiune economică, în general, ea se transformă în autogestiune. Aceasta presupune o reconsiderare a modului de abordare a noțiunii de gestiune, respectiv a autogestiunii, a întregii teorii a întreprinderii socialiste. În noile condiții, **autogestiunea economică este o formă de realizare a autoconducerii muncitorești, nu invers.** Autogestiunea este numai o latură a autoconducerii muncitorești — este adevărat, cea mai importantă — care cuprinde ansamblul de pînghii și mijloace economico-financiare, atribuțiile și răspunderile economice ale întreprinderilor, prin care se asigură eficiența maximă a întregii activități economice, realizarea sarcinilor de plan, gospodărirea cu maximum de eficiență a părții din avuția națională ce i s-a încredințat spre administrare. Astfel, trăsăturile autogestiunii economice capătă valențe noi față de gestiunea economică. Aceasta decurge din noile raporturi dintre conducerea macroeconomică și microeconomică, dintre planificarea centrală și planificarea la nivelul unităților economice și teritorial-administrative, dintre întreprindere, centrală și minister, din lărgirea autonomiei întreprinderilor. Totodată, intervin și elemente noi privind rolul contractelor economice ca instrument de planificare, întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli, constituirea de noi fonduri, îmbunătățirea indicatorilor economico-financiar, cointereresarea materială sub forma participării la beneficii etc. În afară de acestea, introducerea principiului autofinanțării, ca formă de realizare a autoconducerii muncitorești determină o reconsiderare a unor componente și trăsături ale gestiunii economice. Trebuie precizat că prin introducerea noilor măsuri de perfecționare a conducerii și planificării economico-financiare, rolul planificării nu slăbește ci, dimpotrivă, crește. „**Măsurile de perfecționare a**

prof. dr. Mihai PARALUȚA

(Continuare în pag. 32)

PREGĂTIREA PLANULUI PE ANII 1979 ȘI 1980 în condițiile exigențelor perfecționării mecanismului economico-financiar

● Cadru eficient de încheiere a contractelor ● Contact permanent între furnizori și beneficiari ● În întreprinderi producția fizică specificată pe sortimente și tipodimensiuni ● Contractarea utilajelor și materialelor corelată cu termenele de punere în funcțiune a obiectivelor de investiții ● Sarcini concret fundamentate la fiecare loc de muncă

ÎN CONCORDANȚĂ cu cerințele actualei etape de dezvoltare a economiei naționale, a întregii noastre societăți, plenara C.C. al P.C.R. din 22—23 martie a.c. a adoptat hotărâri de însemnătate excepțională cu privire la conducerea și planificarea economico-financiară, întărirea autogestiunii economice, ridicarea pe plan superior a autoconducerii muncitorilor, creșterea rolului fiecărui colectiv de muncă în gospodărirea cu maximă eficiență a părții din avuția națională încredințată spre administrare. Expunerea făcută cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu cuprinde o amplă și profundă analiză a necesității obiective a măsurilor adoptate de plenară, fundamentează bazele principale și rațiunile practice ale acestor măsuri, stabilind căile concrete de acțiune pentru aplicarea lor, sarcinile care stau în fața organelor centrale și locale, ministerelor, centralelor și întreprinderilor, a tuturor oamenilor muncii.

Un loc deosebit de important în ansamblul măsurilor adoptate de plenară îl ocupă **perfecționarea în continuare a activității de planificare**. În acest cadru una din orientările fundamentale o constituie **întărirea rolului unităților economice în planificarea propriei lor activități**. Creșterea răspunderii întreprinderilor în proiectarea dezvoltării viitoare, în strânsă legătură cu opțiunile politice ale dezvoltării economico-sociale a țării, va asigura fundamentarea mai temeinică a programelor de creștere economică, a planurilor cincinale și anuale, pornind de la cerințele pieței interne și externe, ale utilizării maxime a capacităților de producție și a întregului potențial material și uman, urmărindu-se mobilizarea tuturor rezervelor, creșterea eficienței economice a întregii activități.

Printre măsurile adoptate pe linia perfecționării activității de planificare, o importanță deosebită prezintă îmbunătățirea actualului sistem de fundamentare a planurilor, **pregătirea condițiilor pentru realizarea sarcinilor înscrise în ele**. Se urmărește prin aceasta crearea de condiții superioare pentru ca întreprinderile, alte unități din economie să-și poată asigura o încărcare optimă a capacităților, o bună aprovizionare tehnico-materială, să aibă o producție ritmică, răspunzând comandamentelor economiei naționale într-un cadru superior de eficiență. Pentru a aduce la îndeplinire această cerință fundamentală a activității de planificare sînt necesare din partea fiecărei întreprinderi, centrale, minister, preocupări sporite pentru studierea nevoilor pieței interne și externe, crearea unor relații continue și de durată între furnizori și consumatori, astfel încît să se poată asigura finalitatea economică și socială a producției materiale realizate de fiecare unitate.

Așa după cum se cunoaște, potrivit hotărârilor plenarei, se aplică un nou sistem de elaborare a planuri-

lor, în sensul că odată cu întocmirea propunerilor de îmbunătățire a sarcinilor pentru planul anual — în speță, pentru cel pe 1979 — se vor actualiza și prevederile din planul cincinal și programul suplimentar pentru anul următor, respectiv pentru anul 1980. Prin aceasta se creează condiții ca ministerele, centralele și întreprinderile să cunoască în detaliu sarcinile de plan, cu mult timp înainte, și pe această bază să stabilească măsurile necesare pentru buna desfășurare a execuției planului. Se asigură, totodată, un nou mod de abordare a problemelor, în sensul că **munca concretă, operativă de conducere se completează cu activitatea de previziune a fenomenelor pentru perioada imediat următoare**, ceea ce creează premise favorabile pentru adoptarea din timp a deciziilor necesare bunei organizări și desfășurări a proceselor economice.

ÎN ACEST CONTEXT, o problemă de mare însemnătate, care condiționează dimensionarea cât mai reală a resurselor — încadrate într-un sistem de norme și normative tehnico-economice care să asigure utilizarea lor cu eficiență sporită — cît și destinația acestora o constituie **perfectarea din timp a contractelor economice** pentru intern și export. Așa după cum se știe, în prezent se desfășoară o intensă activitate pentru fundamentarea propunerilor de îmbunătățire a prevederilor planurilor pe anii 1979 și 1980. Paralel cu aceasta au loc acțiuni susținute pe linia contractării desfacerii producției și aprovizionării tehnico-materiale. În această activitate, în spiritul măsurilor stabilite, trebuie să se urmărească în primul rînd contractarea la export a tuturor produselor cu ciclu lung de fabricație care se execută pe bază de documentații predate de beneficiari, precum și a mărfurilor industriale de serie și cu prelucrare avansată. Pentru mărfurile agro-alimentare și alte produse conjuncturale este stabilit să se încheie **contracte externe-cadru**, urmînd ca ulterior să se precizeze condițiile de livrare. În domeniul importurilor, unitățile economice vor trebui să acționeze pentru încheierea de contracte pentru întreaga cantitate prevăzută la materiile prime de bază.

Contractarea la intern prezintă de asemenea unele particularități, în sensul că pentru materiile prime, materialele, produsele și piesele de schimb — inclusiv produsele sezoniere la care nu sînt cunoscute toate elementele de detaliu — contractele se vor încheia pe grupe de produse, precizîndu-se totodată termenele de prezentare a caracteristicilor tehnice, a specificațiilor sortimentale și a altor elemente necesare. Pentru celelalte categorii de produse la care se cunosc toate elementele se va acționa pentru încheierea de contracte economice cu precizarea tuturor condițiilor — calitate, termene de livrare, prețuri etc.

Concomitent cu activitatea de contractare a desfacerii producției și aprovizionării tehnico-materiale, pentru anii 1979 și 1980, pe baza nivelurilor din orientările și prognozele de dezvoltare în perspectivă ale economiei naționale, a acordurilor de colaborare cu alte țări va trebui intensificată în același timp **încheierea de contracte pe termen lung, pe durate mai mari de cinci ani**. Aceste tipuri de contracte urmează să se încheie pentru anumite domenii de activitate, îndeosebi pentru acelea în care pregătirea producției cere un timp mai îndelungat, fiind necesar, totodată, să se asigure certitudine plasării produselor în principal la export. Aceasta capătă importanță și mai mare dacă avem în vedere că, în acest cincinal și în perspectivă, dezvoltarea industriei noastre se va baza din ce în ce mai mult pe subramurile prelucrătoare și îndeosebi pe industria construcțiilor de mașini. Prin acest mod de abordare a fundamentării proiecțiilor de perspectivă, a programelor speciale pe produse, grupe de produse, ramuri, subramuri, activități și probleme de sinteză, își vor găsi soluționare o serie de probleme de mare însemnătate cum sînt: precizarea acțiunilor de cooperare internațională, a produselor destinate exportului, în principal a exportului de mașini și utilaje și instalații complexe cu ciclu lung de fabricație, asigurarea și, în același timp, stabilitatea aprovizionării cu materii prime din țară și din import.

Pentru a da contractelor economice un conținut care să reflecte necesitățile dezvoltării economiei naționale — cerințele producției, ale consumatorilor și posibilitățile de valorificare completă a potențialului tehnico-productiv al furnizorilor — pentru a face din contractul economic un instrument de ridicare continuă a eficienței, în lumina cerințelor perfecționării mecanismului economic, este necesară **schimbarea structurală** însăși a concepției asupra activității de pregătire a procesului de aprovizionare — fabricație — desfacere. Se solicită în primul rînd ca producătorii să fie într-un **contact permanent** cu beneficiarii, să discute și să stabilească condițiile de calitate, adaptările și îmbunătățirile constructive și tehnologice ce trebuie aduse produselor, cantitățile și modalitățile de efectuare a livrărilor, astfel încît prevederile din contracte să poată fi folosite efectiv atît la fundamentarea planurilor, cît și ca instrument de concretizare și realizare a sarcinilor de plan.

ÎN PARALEL cu creșterea rolului contractelor economice ca instrument de fundamentare a planurilor, trebuie subliniat că **extinderea utilizării indicatorilor fizici** pe baza cărora vor fi stabilite sarcinile de producție, investiții, export, import, livrările la fondul pieței, precum și pentru promovarea progresului tehnic, reflectă o trăsătură nouă, fundamentală, menită să asigure înscrierea în plan a unor niveluri dimensionate în funcție de nevoile reale ale economiei naționale. De aceea se impune ca în această perioadă, în care propunerile de plan pentru anii 1979 și 1980 sînt în curs de definitivare, centralele și întreprinderile să treacă la concretizarea sarcinilor fizice la nivelul de detaliere a planului anual, cu deosebire a producției, prin specificarea acesteia pe sortimente și tipodimensiuni, precum și a programelor de cooperare internă, cît și cu alte sectoare, astfel încît să se poată emite din timp repartițiile și aduce precizările necesare contractelor încheiate. În același timp, concretizarea indicatorilor fizici ai producției trebuie astfel con-

cepută încît să determine orientarea activității întreprinderilor în direcția **executării acelor produse și sortimente necesare consumului intern și exportului**, realizării valorii producției nete planificate.

Un domeniu deosebit de important, cu implicații hotărîtoare asupra echilibrului material și financiar al planului îl constituie **pregătirea temeinică a realizării programului de investiții și de punere în funcțiune la termenele prevăzute a noilor capacități de producție**. Aceasta presupune să se acționeze cu fermitate pentru soluționarea din timp a problemelor legate de elaborarea și aprobarea documentațiilor tehnico-economice, a proiectelor de execuție, de stabilirea amplasamentelor și tehnologiilor, de contractarea la timp și la termene corelate cu punerile în funcțiune, a utilajelor și materialelor. Se impun măsuri deosebite în ceea ce privește asigurarea cu utilaje nestandardizate, în care scop este necesar ca beneficiarii de investiții să acționeze pentru urgentarea elaborării documentațiilor, în vederea emiterii comenzilor și perfectării contractelor, definitivării graficelor de livrare.

PENTRU RIDICAREA pe o treaptă superioară a activității unităților economice, o importanță deosebită va avea **introducerea ca indicator de bază a valorii producției nete** în industrie, agricultura de stat, construcții și transporturi. De asemenea, se va extinde și perfecționa sistemul indicatorilor și normativelor de eficiență, în principal în domeniul productivității muncii, reducerii costurilor de producție — totale și materiale — utilizării capacităților de producție, a resurselor materiale și de forță de muncă, precum și în ceea ce privește folosirea fondurilor fixe.

Toate acestea solicită din partea întreprinderilor și centralelor, cu sprijinul ministerelor și a celorlalte organe centrale, să se treacă la organizarea unor analize temeinice la fiecare loc de muncă, atelier, secție și instalație în parte în vederea stabilirii căilor și măsurilor concrete pentru asigurarea realizării sarcinilor în perspectiva anului viitor și a lui 1980. În acest cadru, atenție deosebită trebuie acordată determinării fondului total de timp de muncă al întreprinderii exprimat în ore-om, cu specificarea fondului de timp aferent activității muncitorilor direct productivi care lucrează după norme în acord și pentru celelalte categorii de personal, a normelor și normativelor de consum de materii prime, materiale, combustibili și energie și, în corelație cu reducerea acestora, a costurilor de producție pe ansamblu și pe unitatea de produs, precum și în ceea ce privește gradul de folosire a capacităților de producție. Pe această bază se creează condiții ca pînă la începerea perioadei de plan sarcinile din aceste domenii să fie fundamentate prin acțiuni care să asigure realizarea nivelului indicatorilor stabiliți.

Perfecționările aduse în domeniul activității de fundamentare a planurilor, de pregătire a condițiilor pentru executarea ritmică a sarcinilor viitoare, vor asigura unităților economice, organelor lor de conducere colectivă, mijloacele corespunzătoare pentru îndeplinirea în condiții cît mai bune a rolului și atribuțiilor ce le revin pentru stimularea creșterii eficienței economice și obținerea de rezultate economice superioare.

Stelian CIURARIU

Comitetul de Stat al Planificării

În dezbateră

PARTICIPAREA OAMENILOR MUNCII LA BENEFICII

Stimularea efortului propriu

OAMENII MUNCII, proprietarii și producătorii bunurilor materiale, cărora le sînt încredințate spre administrare bunuri materiale, răspund de gospodărirea judicioasă a acestora, participînd efectiv la autoconducerea și la autogestiunea economico-financiară.

Ca muncitor și ca membru al consiliului oamenilor muncii, apreciez că noile reglementări privind participarea la beneficii vor conduce nemijlocit la stimularea eforturilor pentru obținerea unor rezultate economice superioare. De altminteri, repartizarea și a unei cote de pînă la 25% din beneficiile peste plan obținute prin reducerea cheltuielilor materiale și a celorlalte cheltuieli de producție în vederea stimulării oamenilor muncii, ne obligă să luăm măsuri corespunzătoare pentru obținerea de rezultate și mai bune. În acest sens, consider că avem posibilități nelimitate. Doresc să arăt că avem condiții pentru reducerea consumului de metal, prin cli-

minarea rebuturilor, a țevilor de clasate, rețezarea corespunzătoare a capetelor la țevi, laminarea în toleranțe negative și respectarea calității produselor. Trebuie să luptăm pentru reducerea consumului de combustibil și energie, luînd asemenea măsuri care să contribuie la eliminarea mersului în gol al cuptoarelor și al agregatelor, a tuturor surselor de irosire a acestor energii.

Propun ca pct. 2 paragraful c din Hotărîrea privind participarea oamenilor muncii la beneficii să fie modificat în sensul ca **14% din beneficiul obținut peste plan să fie acordat în funcție de depășirea indicatorului producția marfă**, deoarece aceasta ar stimula în mai mare măsură desfacerea producției obținute și încasarea contravalorii acesteia, inclusiv a beneficiului.

Virgil COCIORHAN

membru în Consiliul oamenilor muncii, întreprinderea „Republica”-București

Atragerea și permanentizarea personalului muncitor

PARTICIPAREA oamenilor muncii la beneficii, măsură preconizată de plenara C.C. al P.C.R. din martie a.c., va avea un rol important în creșterea responsabilității tuturor membrilor colectivității față de calitatea activității pe care o desfășoară. Fiecare întreprindere va trebui să obțină beneficii din care să-și asigure propria dezvoltare, să contribuie cu o anumită cotă la dezvoltarea generală a societății și să creeze resursele necesare pentru participarea oamenilor muncii la beneficii și acoperirea cheltuielilor destinate satisfacerii unor nevoi social-culturale.

Caracterul deosebit de stimulator al acestei măsuri este cît se poate de evident. Astfel, dacă s-ar fi constituit fondul de participare a oamenilor muncii la beneficii în condițiile anului 1977, personalului din cadrul întreprinderii noastre i-ar fi revenit cca. 1 100 mii lei față de 368 mii lei cît a fost fondul de premiere realizat în anul 1977; în aceste condiții nivelul mediu de premiere ar fi crescut de la 359 lei la 1 105

lei pe persoană. Din acest fond ar fi existat posibilități foarte mari, în limita celor 5%, de stimulare a personalului distins cu titlul de fruntaș în întrecerea socialistă și a celor care au avut o contribuție deosebită la obținerea de beneficii peste plan.

De asemenea, prin constituirea fondului de construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social, consiliul oamenilor muncii va avea la dispoziție o bază materială proprie, care să permită atragerea și permanentizarea personalului muncitor, prin crearea unor condiții de viață și de muncă cît mai bune pentru personalul muncitor din întreprindere și familiilor lor.

În aceeași măsură, consiliul oamenilor muncii va avea posibilitatea să rezolve mult mai operativ numeroasele probleme pe care le reclamă buna desfășurare a procesului de producție, în scopul creșterii eficienței economice prin mecanizarea și automatizarea proceselor de producție și în special a mecanizării transportului intern care reprezintă o problemă

deosebit de grea pentru întreprindere; se creează, totodată, condiții pentru dezvoltarea unor noi capacități de producție sau eliminarea unor locuri înguste prin obținerea de beneficii cît mai mari din care să ne asigurăm propria dezvoltare.

Sursa principală de constituire a fondului pentru acțiuni sociale la dispoziția întreprinderii o va constitui, de asemenea, beneficiul întreprinderii, creîndu-se astfel condiții ca consiliul oamenilor muncii să aibă un rol sporit în soluționarea unor probleme legate de cerințele oamenilor muncii privind acordarea biletelor de tratament și odihnă, cît și rezolvarea unor probleme legate de cheltuielile de regie și hrană pentru creșe și grădinițe, precum și pentru întreținerea și funcționarea dispensarului medical din cadrul întreprinderii.

În vederea creșterii gradului de cointeresare a personalului muncitor în realizarea și depășirea beneficiilor, pe baza îndeplinirii și depășirii sarcinilor de plan, cît și pentru a asigura condiții de transport mai bune oamenilor muncii propunem ca **conducerea colective ale întreprinderilor să aibă posibilitatea de a cumpăra din fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social, autobuze care să fie folosite la transportul oamenilor muncii ce fac naveta din alte localități.**

Cu toții am înțeles sensul profund al măsurilor preconizate: participarea la beneficii se va asigura în raport cu contribuția fiecăruia la rezultatele obținute de întreprindere și cu vechimea în unitate; beneficiile suplimentare se obțin printr-un efort deosebit în procesul de producție, prin realizarea și depășirea producției fizice și producției nete, prin reducerea substanțială a cheltuielilor materiale și a celorlalte cheltuieli de producție pentru care colectivul întreprinderii noastre este hotărît să depună toate eforturile.

Heinz FRUHN

directorul întreprinderii „Octombrie roșu”-Ghimbar

DEZBATERE „R. E.”

AUTODOTAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI

● Propulsor al progresului tehnic ● Economii însemnate de fonduri valutare ● Stimularea și valorificarea creației tehnice de masă ● De la renunțări de importuri, la sporirea exporturilor

EXPERIENȚA întreprinderilor industriale din cele mai diverse ramuri a dovedit, mai ales în anii din urmă, că prin autototare fiecare unitate poate obține importante avantaje economice. Pentru a desprinde învățămintele ce se conturează din activitatea desfășurată până în prezent în acest domeniu și pentru a realiza un util schimb de experiență, redacția „Revistei economice” a organizat recent, cu sprijinul Comitetului municipal Ploiești al P.C.R., o dezbatere cu specialiști din întreprinderi pe tema: „Autototarea și creșterea eficienței economice”, a cărei sinteză o prezentăm în cele ce urmează.

Accelerarea extinderii și modernizării parcului tehnic

PROCESUL REALIZĂRII prin efort propriu, prin autototare, a unor mașini și utilaje necesare dezvoltării producției, modernizării mijloacelor din dotare a căpătat și în unitățile industriale din municipiul Ploiești, în anii cincinalului revoluției tehnico-științifice, o amploare fără precedent. Numeroase întreprinderi, puternic dezvoltate („1 Mai”, întreprinderea de utilaj chimic, Combinatul Petrochimic Brazi) au organizat o puternică activitate de autototare, care le-a permis să obțină rezultate economice deosebite. Caracteristic este însă faptul că nu numai în întreprinderile mari se înregistrează o puternică dezvoltare a acțiunii de autototare. Sint și unități mici (cooperativa „Electrometalica”, Rafinăria Ploiești, Întreprinderea „Progresul”) care au ajuns să realizeze mașini și utilaje de performanță, unele care depășesc chiar nivelul unor produse similare achiziționate de la firme de mare prestigiu din străinătate.

Este important de subliniat, așa cum s-a relevat în dezbateri, faptul că la orice dezvoltare a unităților o bună parte din nevoile înzestrării lor tehnice se realizează azi prin autototare. Totodată,

pentru a putea face față unor cerințe mai mari și mai urgente, unitățile ploieștene au lărgit cadrul de autototare prin **extinderea colaborării cu parteneri locali sau din diferite zone ale țării**. Această colaborare este facilitată și de înaltul grad de specializare și tipizare a producției în industria noastră constructoare de mașini, care poate asigura unităților interesate părți componente de bază pentru fabricarea oricăror tipuri de mașini și utilaje unicat. Așa a ajuns, de pildă, întreprinderea „1 Mai” să aibă o „fabrică” proprie de mașini-unelte, între-

LA DEZBATERI AU PARTICIPAT: ec. Vasile Ilic, secretar al Comitetului Municipal Ploiești al P.C.R.; ing. Georgeta Pirvulescu — întreprinderea „1 Mai”-Ploiești; ing. Dumitru Magla, — întreprinderea de utilaj chimic Ploiești; ing. Costache Ștefan, — întreprinderea de produse refractare Pleașa; ing. Dumitru Dragomir — întreprinderea de utilaj petrolifer și reparații Teleajen; ing. proiectant Ion Avramescu, — Grupul de șantier Ploiești al Trustului de montaj utilaj chimic București; ing. Nicolae Badea, — Rafinăria Ploiești; ing. Dan Dumitru și Ion Nicolae — Cooperativa „Electrometalica” — Ploiești; ing. Elena Mateescu — întreprinderea de stoffe „Dorobanțul” — Ploiești; Vasile Pălcăușu, tehnician principal — întreprinderea „Flacăra” — Ploiești; Ion Dobre, inginer proiectant — întreprinderea „Feroemail” — Ploiești; ing. Oleg Puhalschi — întreprinderea de reparații Ploiești; ec. Maria Bunea — Combinatul petrochimic Brazi; ing. Ovidiu Leta, — întreprinderea „Progresul” — Ploiești; subinginer Sanda Secreșeanu, — întreprinderea de materiale izolatoare Berceni-Teleajen.

prinderea de utilaj chimic să realizeze tipuri de instalații și mașini specifice fabricării de utilaje chimice, Întreprinderea de utilaj petrolifer și reparații să construiască mijloace de producție pentru repararea rapidă a utilajului petrolifer și chiar să contribuie la producerea unor părți de instalații petroliere etc. Este într-adevăr o experiență valoroasă soldată cu **realizarea în cadrul acțiunilor de autototare (numai în perioada de 2 ani și 4 luni din cincinalul revoluției tehnico-științifice), a unor mașini, utilaje și instalații la nivelul municipiului Ploiești de peste 180 milioane lei.**

Sporirea producției, eficienței și reducerea importurilor

ACCELERAREA procesului de dotare tehnică și de modernizare

a întreprinderilor prin efort propriu a urmărit în principal — așa cum au subliniat mulți dintre cei prezenți la dezbateri — sporirea mai rapidă a producției, productivității muncii și reducerea costurilor de producție. Astfel, la întreprinderea „Progresul”-Ploiești, prin realizarea a peste 100 mașini și utilaje în perioada ce a trecut din acest cincinal, s-a obținut un spor de producție și de productivitate de peste 5%, la Întreprinderea de reparații Ploiești, în aceeași perioadă, prin fabricarea a 24 mașini și utilaje specifice, producția a sporit cu 0,5%, productivitatea cu 0,2%, în timp ce costurile de producție au fost diminuate cu 0,5%; la întreprinderea „Flacăra”, prin realizarea a 48 mașini și instalații, volumul producției a crescut cu 5%, productivitatea cu 1%, iar costurile de fabricație au fost micșorate cu 0,5% etc.

Acțiunea de autototare a adus un aport substanțial și la **diminuarea unor importuri de mașini și utilaje**. Astfel, în perioada la care ne referim, întreprinderea „1 Mai” a economisit peste 50 milioane lei valută, Întreprinderea de utilaj chimic peste 6 milioane, Întreprinderea de materiale izolatoare Berceni-Teleajen circa 4 milioane etc. Și nu numai atât. Întreprinderea „1 Mai”, ca să dăm doar un exemplu, a devenit și furnizor de mașini-unelte (strunguri de diferite diametre) nu numai pentru acoperirea unor cerințe ale economiei, dar și pentru export.

Concomitent cu rezultatele economice deosebite obținute, s-a acumulat și o bogată experiență care pune în evidență faptul că **autototarea reprezintă un mijloc foarte rapid pentru rezolvarea unor probleme tehnologice noi, de o deosebită importanță**. Autototarea răspunde, în general, mai rapid decât industria de specialitate, situațiilor în care trebuie rezolvată o problemă nouă. Aceasta deoarece contactul dintre cei care se ocupă de fabricație și cei puși să realizeze utilajul este cel mai direct posibil. De aceea, nu este

întimplător faptul că noile utilaje realizate au contribuit direct la atingerea sau depășirea preveder-

Realizări obținute prin acțiunea de autodotare în întreprinderi din Ploiești

Unitatea	Valoarea utilajelor realizate în 1976-1977 și pe 4 luni din 1978 (lei)	Economii la import 1976-1977 și pe 4 luni din 1978 (lei valutar)
Întreprinderea „1 Mai“	90 657 000	50 000 000
Întreprinderea de utilaj chimic	25 000 000	4 000 000
Întreprinderea de reparații	14 142 000	—
Rafinăria Ploiești	10 004 000	3 988 000
Întreprinderea „Progresul“	1 810 000	—
Întreprinderea de materiale izolatoare Berceni-Teleajen	9 000 000	3 948 272
Întreprinderea „Flacăra“	750 000	—
Întreprinderea „Feromail“	589 000	—
Întreprinderea de utilaj petrolier și reparații Teleajen	4 464 000	—
Cooperativa „Electrometalica“	2 800 000	560 000
Întreprinderea de stofe	—	—
„Dorobanțul“	70 000	—
Întreprinderea de produse refractare Pleașa	345 500	—
Grupul de șantieră Ploiești al Trustului de montaj utilaj chimic București	52 800	—

rilor de plan atât la indicatorii cantitativi, cât și la cei calitativi.

Stimularea inițiativei creatoare

ACȚIUNEA DE AUTODOTARE exercită un puternic rol de stimulare a inițiativei creatoare a maselor largi de lucrători din industrie. Experiența multor unități ploieștene relevă că în jurul inițiativelor de autodotare s-au grupat numeroase cadre de valoare, au fost formați specialiști de cel mai înalt nivel. Crearea de nucleu complexe de proiectanți, tehnologi, muncitori de înaltă calificare pentru a pune în valoare diferite idei s-a soldat la o serie de întreprinderi cu creșterea accentuată a numărului de inovatori și inventatori. Facilitată și de participarea activă la festivalul național „Cintarea României“, acțiunea de antrenare largă a maselor de oameni ai muncii în procesul de creație tehnică a avut o înfruntare pozitivă asupra rezolvării unor probleme de autodotare. Astfel, la „1 Mai“, pe lângă multe mașini și utilaje de înalt nivel realizate în ultimii doi ani, s-au născut și două invenții brevetate în construcția de mașini-unelte și utilaje petroliere; în alte unități

(Întreprinderea de utilaj chimic, Întreprinderea de reparații Ploiești, cooperativa „Electrometalica“, întreprinderile „Flacăra“ și „Feromail“) a fost dublat, în comparație cu perioada anterioară corespunzătoare, numărul de inovații propuse și valorificate în producție, cât și în cadrul utilajelor realizate prin autodotare.

În scopul stimulării puternice a inițiativelor creatoare în cadrul programelor de autodotare, la nivelul municipiului Ploiești au fost organizate, sub conducerea Comitetului municipal de partid, expoziții anuale cu cele mai semnificative realizări, simpozioane cu participarea celor mai valoroase cadre din întreprinderi, au fost sprijinite unitățile cu rezultate mai slabe de către specialiști din unitățile cu experiență etc.

Amplificarea acțiunilor cât și a rezultatelor bune impune...

RELEVÎND multiplele acțiuni desfășurate pe linia finalizării diferitelor obiective prevăzute în programele de autodotare — programe care, în ultimii ani, sînt cuprinse în planurile tehnice ale întreprinderilor — cât și rezultatele bune obținute, participanții la dezbateri au făcut o serie de propuneri menite să conducă la amplificarea acțiunii, la obținerea unor rezultate și mai bune.

● Întrucît succesul acțiunii de autodotare depinde de antrenarea celor mai capabile și dinamice forțe din întreprindere (proiectanți, cercetători, tehnologi, ingineri din producție, muncitori de înaltă calificare) este necesar ca în unitățile cu posibilități mai restrinse să se creeze echipe mixte sau să se inițieze cooperări între două sau mai multe unități similare de pe plan local, pentru realizarea prin efort propriu a unor utilaje necesare producției.

● În prezent fiecare întreprindere își stabilește programul de autodotare; pornind de la aceasta s-a emis ideea că ar fi rațional ca acțiunea de autodotare să fie orientată de așa manieră încît să se evite, pe cît posibil, paralelismul în proiectare și execuție, prin perfecționarea sistemului de informare cu privire la proiectele de utilaje sau mașini unicate, prin publicarea trimestrial — la nivel de ramură și chiar pe economie — a unei colecții de „fișe tehnice“,

„buletine de informații“ sau „cataloage“ cu largă difuzare, pe bază de abonament. O asemenea măsură de strictă necesitate va promova schimbul de proiecte și documentații tehnice între unități și va mări gradul de refolosire a acestora, fapt ce va putea influența pozitiv asupra reducerii perioadelor de asimilare.

● Să se întocmească anual, pe baza propunerilor întreprinderilor, la nivelul fiecărei centrale industriale, un nomenclator nominal de mașini și utilaje prevăzute a se realiza prin autodotare, pentru ca cerințele unor unități să fie mai operativ rezolvate cu sprijinul centralei sau al mai multor specialiști din unitățile subordonate. Concomitent, să se aibă în vedere valorificarea tuturor posibilităților de reducere a importurilor de utilaje sau mașini, prin extinderea capacităților de autodotare.

● Finanțarea lucrărilor de autodotare se face în prezent din fonduri de producție, de tehnică nouă, de mică mecanizare și de investiții; întrucît marea majoritate a lucrărilor de autodotare au loc pentru dezvoltarea de noi capacități de producție, ar util să se stabilească ca sursa principală de finanțare să fie fondurile de investiții. De asemenea, ținînd seama de metodologia existentă în finanțarea diferitelor poziții din planul de autodotare, ar fi necesar ca unele lucrări (standuri de probe, instalații, dispozitive, SDV-urile), a căror valoare nu depășește 100 000 lei, să fie realizate din fondul de producție, pe baza deciziilor consiliului oamenilor muncii din întreprindere.

● Punerea mai rapidă în funcțiune a unor unități producătoare de aparatură de sudură, de mijloace de acționare hidraulică, de organe de asamblare și fittingărie — din cadrul industriei construcțiilor de mașini — produse la care se mai recurge la importuri — ar veni în sprijinul realizării mai operative și eficiente a unor obiective de autodotare.

● Bazele de aprovizionare județene să fie mai bine aprovizionate cu diferite sortimente de materiale (electrotehnice, bare metalice de dimensiuni mici, produse din cauciuc, materiale izolatoare) pentru a asigura operativ cererile întreprinderilor pentru execuția diferitelor obiective din programele de autodotare.

V. BOESCU
L. ȚINTEA

URGENTELE PLANULUI DE LOCUINȚE

ESTIMĂRI făcute la Trustul de construcții al județului Cluj arată că numărul apartamentelor date în folosință se va ridica, la jumătatea anului, la 40—42 la sută din sarcina anuală. Aceasta, în condițiile în care suplimentarea planului cincinal a impus, cu începere din anul trecut, o creștere sensibilă a capacității.

Pe ce factori își întemeiază trustul tradiția ritmicității în prevederea locuințelor? Președintele consiliului oamenilor muncii, ing. Grațian Șerban, explică :

„Mai întâi, sprijinul din partea consiliului popular județean, colaborarea strinsă cu Institutul de cercetări și proiectări al județului Cluj au făcut din asigurarea la timp a documentațiilor o regulă.

Al doilea factor : creșterea în ritm înalt a productivității muncii. Anul trecut am atins nivelul cel mai ridicat dintre unitățile județene de construcții, iar pe 1978 avem de realizat un spor de încă 19 la sută : pe aceasta ne bazăm și în soluționarea necesarului suplimentar de forță de muncă, legat de noua dinamică a planului. Tehnologia de execuție a blocurilor cu structură fagure sau celulară din beton armat, turnat monolit în cofraje metalice de inventar, a fost nu numai bine însușită, ci și perfecționată pe parcurs ; ea se aplică la 3/4 din totalul apartamentelor. Restul se execută din panouri mari prefabricate, produse în poligonul propriu, ceea ce ne asigură livrarea ritmică și asortată a elementelor ; în proporție crescândă panourile de fațadă vin la șantier gata finisate, decorate arhitectural. Recent am pus în funcțiune un nou poligon, la care pentru prima dată în țară s-a introdus o tehnologie în conveier de concepție românească, aparținând specialiștilor noștri“.

O mențiune : trustul clujean, de trei ori consecutiv distins cu Ordinul Muncii, concurează acum la al patrulea titlu de frunză pe ramură și pe țară.

EXEMPLUL T.C.-Cluj oferă o potrivită introducere în temă pentru analiza modului cum se realizează programul construcției de locuințe pe 1978, sugerând că dificultățile întâmpinate de alte unități de execuție ale consiliilor populare provin cu precădere din faptul că li se lasă uși deschise.

După ce bilanțul pe 1977 a fost marcat de restanțe, numărul de apartamente planificat pe acest an cunoaște un spor deosebit de important, în unele județe pînă la dublu. Nu toate trusturile și întreprinderile județene de construcții au acționat însă din timp pentru a-și netezi calea acestei creșteri.

Programarea lucrărilor

O EȘALONARE judicioasă a începerii și predării blocurilor, dusă pînă la capăt printr-o organizare și o urmărire corespunzătoare, garantează folosirea continuă și cu randament înalt a potențialului de producție. Regulă bine cunoscută și la Trustul de construcții Dolj — unitate cu experiență și cu palmares bun. Dar în primele 4 luni, din planul pe acest an al județului, de 7 454 apartamente, au fost date în folosință doar 1 766 — proporție nesatisfăcătoare față de numărul apartamentelor care încă în decembrie trecut se aflau în stadii avansate de execuție. Trustul nu s-a concentrat asupra lor — dar nici asupra fronturilor de lucru noi, întrucît încă n-a atacat unele blocuri cu termen de punere în funcțiune în 1978. Conclu-

zia, valabilă și pentru destule alte unități : **trebuie întărit rolul graficelor de execuție ca instrument de conducere, acționîndu-se operativ pentru recuperare cînd apar întirzieri.**

Folosirea potențialului

MII DE UTILAJE din cele mai solicitate și mijloace de transport, însumînd o valoare de peste 2 miliarde lei, au completat anul trecut dotarea constructorilor de locuințe. Cu condiția unei folosiri extensive — în 2 și 3 schimburi — și intensive, actualul parc mecanic poate satisface necesarul rezultat din plan. Condiție care încă nu se realizează în mod consecvent și unitar. Pentru macarale, era stabilit pe trimestrul I un indice de schimb de 1,5 ; unitățile din județele Timiș, Brașov, Neamț, Brăila ș.a. au supralicitat, realizînd 2 ; la polul opus, o serie de trusturi și întreprinderi au oscilat în jurul cifrei 1. Printre ele, I.J.C.M.-Buzău, căreia i-ar fi greu să explice de ce cu o slabă folosire a utilajelor, cu o productivitate a muncii sub nivelul planificat, invocă totuși lipsa a 35 la sută din forța de muncă necesară pentru a „justifica“ de ce încă n-a predat toate apartamentele care la finele anului trecut erau în finisaj și n-a început toate blocurile care trebuie terminate pînă în decembrie. Sau : întreprinderea din Satu Mare a mecanizat lucrările de săpături doar în proporție de 70 la sută. N-a avut excavatoare ?

ACCELERATORI AI RITMULUI DE EXECUȚIE :

- Disciplină în respectarea graficelor
- Inceperea imediată a tuturor blocurilor cu termen de predare în 1978
- Generalizarea acordului global
- Creșterea gradului de mecanizare, folosirea din plin a utilajelor
- Amenajări simple pentru creșterea producției de panouri prefabricate, agregate, confecții pentru construcții și instalații
- Pregătirea din timp a frontului de lucru pentru iarnă

Ba da, dar acestea au funcționat, în medie, doar 0,7 schimburi zilnic ! Există o insuficiență cronică de zidari, de finisori, dar încă puține unități au permanentizat și extins mecanizarea lucrărilor de tencuie, zugrăveli, vopsitorii, prin care productivitatea crește de cîteva ori. **Mecanizarea nu mai este la ora actuală atît o problemă de dotare, cît de conducere și organizare, buna folosire a utilajelor ținînd de disciplina tehnologică, de pregătirea cadrelor de mecanizatori, dar mai cu seamă de justă înțelegere a imperativelor economice care dictează necesitatea progresului tehnic.**

Producția secundar-industrială

MINISTERUL Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, care în prezent concentrează ponderea principală a producției de agregate de balastieră și prefabricate, din beton armat, nu-și respectă în totalitate, sub raport cantitativ și calitativ, obligațiile contractuale (de pildă, în mod frecvent panourile mari sînt livrate dezortat, neputînd fi montate imediat, iar gradul lor de finisare din fabrică a scăzut). Această situație, ca și creșterea rapidă a necesarului au determinat unitățile de construcții din județele Bacău, Mureș, Argeș ș.a. să treacă la amenajarea de noi capacități proprii — poligoane de pre-

Dan CONDREA

(Continuare în pag. 17)

Experiențe în actualitate

VALENȚELE GÎNDIRII ȘI ANALIZEI ECONOMICE ÎN ACȚIUNE

Un exemplu de analiză a aportului valorificării resurselor secundare locale la consolidarea economică a cooperativelor agricole

UNA DIN SARCINILE importante trasate agriculturii cooperatiste de către Congresul al XI-lea și Conferința Națională ale partidului este întărirea economico-organizatorică a tuturor cooperativelor agricole, folosind în acest scop toate posibilitățile existente pentru sporirea producției, a veniturilor bănești și venitului net, printr-o îmbinare mai eficientă a sprijinului acordat de stat cu folosirea integrală și rațională a posibilităților și resurselor locale.

În acest context, estimarea completă și complexă a posibilităților locale de dezvoltare și consolidare economică a cooperativelor agricole din zonele preorășenești arată că pînă în prezent ele nu au fost utilizate integral și cu eficiență maximă, existînd încă o serie de rezerve ce trebuie valorificate.

ÎN FUNDAMENTAREA obiectivelor și sarcinilor privind dezvoltarea economico-socială a localităților și întărirea economică a C.A.P.-urilor din zonele preorășenești, trebuie ținut seama de funcțiile pe care localitățile respective, activitatea lor economică și social-culturală sînt chemate să le îndeplinească în cadrul îmbinării și conlucrării armonioase cu activitățile din mediul urban cu care se interferează.

Diversificarea componentelor dezvoltării

Studiind în mod concret atribuțiile economico-sociale ale microzonei preorășenești pe exemplul microzonei Ciurea din imediata apropiere a municipiului Iași, (formată din comunele Miroslava, Mogoșești, Ciurea și Birnova), se constată că aceasta poate și trebuie să îndeplinească — în cadrul dezvoltării de ansamblu a județului Iași — următoarele funcții economico-sociale :

a) **producerea și desfacerea produselor agro-alimentare și horticoale, paralel cu furnizarea unor cantități sporite de materii prime agricole.** În afară de producția de carne, lapte, ouă în stare proaspătă, există necesitatea și posibilitatea obținerii unor produse pentru care cererea este în continuă creștere : legume proaspete și flori în tot timpul anului, căpșuni, ciuperci, pește, produse apicole, vinat, pepeni, fructe proaspete, struguri conservați etc. ;

b) **folosirea în mod rațional și eficient din punct de vedere economic, social și ecologic a resurselor energetice secundare prove-**

nite de la marile unități industriale ieșene, pentru crearea de sere legumicole și horticoale ; a **resurselor menajere** de la cantine și restaurante, pentru îngrășarea porcilor ; a **deșeurilor metalice, lemnoase și textile**, pentru prelucrarea industrială și artizanală în vederea obținerii de bunuri utile și venituri suplimentare ;

c) **preluarea unor activități industriale, meșteșugărești, comerciale și de prestare a serviciilor** pentru populația în creștere a acestor localități suburbane, activități care în prezent se desfășoară la Iași — ceea ce ar contribui atît la accelerarea dezvoltării economico-sociale a localităților zonei, cît și la descongestionarea municipiului Iași ;

d) **organizarea unor puncte turistice și baze de agrement, sportive și cultural-folclorice**, atît pentru populația localităților respective, cît mai ales pentru populația municipiului Iași.

Resursele zootehniei

PENTRU CONCRETIZAREA folosirii acestor posibilități locale — specifice zonelor preorășenești — în vederea dezvoltării și consolidării economice a C.A.P.-urilor, am analizat **eficiența folosirii unor resturi și reziduuri alimentare de la cantine și restaurante, ca resurse furajere ieftine și eficiente, în îngrășarea porcilor** la ferma de porci a C.A.P. Ciurea.

Din datele tabelului se observă cum se reflectă pozitiv în indicatorii de eficiență a activității de îngrășarea porcilor, folosirea resturilor menajere de la unele cantine din municipiul Iași. Aceste

deșeuri, procurate la un preț de 0,10—0,15 lei/kg (asigurînd o sursă de venituri suplimentare și pentru cantinele respective), se prepară prin fierbere și amestecare cu alte furaje și se administrează în hrana porcilor. În felul acesta s-au obținut, în 1975—1976 față de 1974, reduceri ale cheltuielilor pe ziua furajată de 15,6—33,6% și scăderi de 12,1—22,9% ale cheltuielilor la mia de lei producție în ferma de porcine.

Eficiența îngrășării porcinelor
1974—1976

Ani	Chelt. la 1 000 lei producție	Chelt. pe zi furajată	Cost pe t. greut. vie porci grași
1975	87,9	64,4	84,9
1976	77,1	64,4	86,3

De asemenea, este important de analizat nivelul comparativ al principalei grupe de cheltuieli (de obicei, avînd o pondere de peste 65% din totalul cheltuielilor) ale acestei activități — cheltuielile cu furajele și așternutul. Astfel, în 1976, nivelul acestor cheltuieli pe kilogramul de spor în greutate la porcii grași era la C.A.P. Ciurea cu 15%, respectiv cu 20,7% mai redus decît indicatorul similar la C.A.P. Bivolari și la Complexul intercooperatist pentru creșterea și îngrășarea porcinelor Tomești-Iași. Nivelul mai scăzut al cheltuielilor cu furajarea a contribuit substanțial la obținerea producției respective la C.A.P. Ciurea cu costuri unitare mai mici cu 18,9% și respectiv 14,8% față de costurile înregistrate la celelalte două întreprinderi agricole cu care s-a făcut comparația. C.A.P. Ciurea a obținut de la ferma de porci un beneficiu de peste 800 mii lei, în condițiile retribuiri cooperativelor cu 42 de lei la norma de muncă convențională, asigurîndu-se și o mai bună utilizare a forței de muncă. Prelucrarea și utilizarea resturilor menajere alimentare urbane a condus la o eficiență complexă, atît economico-financiară, cît și social-eco-

logică, eliminându-se o sursă de poluare.

O asemenea orientare este cu atât mai necesară pentru consolidarea economică a cooperativelor din zona preorășenească a municipiului Iași, dacă avem în vedere ponderea foarte scăzută a zootehniciei în activitatea de ansamblu a acestora. Cu excepția C.A.P.-urilor Ciurea și Schitu-Duca, la care producția zootehnică avea, în 1976, o pondere de 24,3% și respectiv, 21,4%, la celelalte 8 cooperative din zona suburbană a Iașului această pondere este sub 16%, uneori insignifiantă (Dolhești — 3,2%, Cornești — 2,5%). Este deci, de mare actualitate folosirea cât mai intensă a tuturor posibilităților și resurselor, mai ales a celor ieftine și relativ abundente: resturile alimentare amintite, dar și furajele grosiere, cele de pe pășuni, finețe și din perimetrele silvice.

Un avantaj larg în opțiunile de dezvoltare

PENTRU CREȘTEREA producției agricole și consolidarea economică a cooperativelor din zona preorășenească pot și trebuie să

fie folosite și **resursele energetice secundare** care se pot obține de la centralele electrice și termice, amplasate de regulă în zonele de interferență dintre localitățile urbane și cele rurale. În această privință trebuie menționat studiul de prognoză-dezvoltare pentru organizarea unei asociații intercooperatiste (C.A.P.-urile Ciurea, Birnova, Mogoșești, Cornești și Uricani) cu profil de seră pentru flori și legume (pe 4 ha), folosind în mod eficient resursele energetice secundare ale centralei Combinatului de mașini grele Iași — asociație ce va intra în producție în 1979, cu o rată estimată a rentabilității de 30—40%.

Sînt în studiu și alte obiective în vederea valorificării posibilităților locale pentru creșterea producției agricole și consolidarea economică a C.A.P.-urilor din microzona Ciurea-Iași, dintre care menționăm: organizarea unei ferme pentru creșterea păsărilor de baltă și prepararea pastramei de gîscă de către C.A.P. Cornești, folosind resursele naturale de apă de care dispune; amenajarea unei ciupercării industriale (asociație intercooperatistă pe lângă C.A.P. Uricani) care să valorifice gunoii de pasăre de la complexele de

păsări (de stat și cooperatist) din Uricani; crearea unei ferme pentru creșterea nureilor, tot la Uricani; organizarea unei baze intercooperatiste pentru conservarea pe timp mai îndelungat a strugurilor de masă; extinderea culturii căpșunilor, a apiculturii și pisciculturii, care au condiții favorabile în cadrul microzonei; realizarea unei cooperări mai diversificate și mai eficiente între Consiliul intercooperatist Ciurea și agricultura de stat (I.A.S.-urile Miroslava, Iași, „Avicola“-Iași), vizînd folosirea unor resurse furajere grosiere din fermele de stat specializate în culturile de cîmp, preluarea și generalizarea unor elemente avansate de tehnologie, cercetare, raționalizare și organizare. Pe baza folosirii acestor resurse se preconizează amplasarea unui complex de vaci de lapte în comuna Mogoșești.

Aspectele prezentate conduc la concluzia necesității unei studieri, estimări și valorificări mult mai complete a multiplelor posibilități locale de creștere a producției agricole și de consolidare economică a cooperativelor din zonele preorășenești.

dr. Mircea BOȚA
Institutul agronomic Iași

Urgențele planului de locuințe

(Urmare din pag. 15)

fabricate, balastiere simple. În același timp, în alte județe capacitățile existente nu sînt utilizate la maximum. Trustul din Maramureș, de pildă, nu a realizat volumul prevăzut nici la prefabricate, nici la produse de balastieră.

Asigurarea bazei materiale fiind o chestiune nu numai de moment, ci de îndelungată perspectivă, **consiliile populare județene și unitățile lor de construcții au datoria să folosească judicios, integral fondurile de investiții și cele de organizare a șantierelor, pentru amenajarea de noi poligoane, piste de preturnare, puncte de extracție și sortare a agregatelor, ca și baze de producție unde să fie concentrate în condiții industriale activități în prezent dispersate, cu consum mare de manoperă.**

Frontul de lucru

DIN TOTALUL apartamentelor aflate în lucru la începutul lunii mai, 45,2 la sută erau în faza de fundații, la 32,2 la sută se execu-

tau structurile, iar la 22,5 la sută finisajele. Terminarea acestora din urmă pînă la finele lui iunie ar asigura realizarea planului de dare în folosință pe semestrul I; însă, cum acest plan reprezintă doar o treime din sarcina anuală, se impune o deosebit de puternică intensificare a ritmului de lucru la restul blocurilor. **Generalizarea acordului global, cu contract-angajament pe bloc, pe lot, șantier, constituie o metodă verificată de accelerare a execuției, de respectare și devansare a termenelor.** Pe de altă parte, aflîndu-ne aproape de jumătatea anului se pune acut problema **pregătirilor pentru începerea celor 180 000 de apartamente din frontul de lucru 1978/1979, adică la care constructorii vor trebui să-și desfășoare din plin activitatea în timpul iernii viitoare.** Cum sînt încă, dintre acestea, unele la care nu au fost aprobate nici măcar detaliile de sistematizare, consiliile populare, organizațiile lor de proiectare au datoria să **urgenteze rezolvarea documentațiilor.**

RĂMÎNEREA în urmă de pînă acum a unor unități de execuție duce la o anumită încordare a programului de locuințe pe acest an, care nu trebuie lăsată să devină criză de timp. **Folosirea deplină a efectivelor** (pierderile din fondul de timp de lucru au reprezentat, în medie zilnică de la începutul anului, echivalentul necesarului de manoperă pentru peste 50 de apartamente), **organizarea rațională a formațiilor** ca număr de muncitori și nivel de calificare, **asigurarea condițiilor de lucru** (front, aprovizionare, mecanizare), **extinderea execuției în lanț și în flux continuu, exploatarea din plin a utilajelor, desfășurarea activității în două și trei schimburi** — toate acestea constituie, de fapt, **obligații normale și permanente** ale celor ce conduc unitățile și procesele de producție din construcții. Ele vor fi de natură să ducă la recuperarea întârzierilor, astfel încît, **pe lângă predarea imediată a tuturor locuințelor restante din anul trecut, să se realizeze integral cele 206 000 de apartamente și 13 000 de garsoniere prevăzute în planul pe 1978.**

În sprijinul lărgirii participării la conducere și organizare

PERFECTIONAREA PERSONALULUI MUNCITOR (II)

Continuitatea formării profesionale

LA CEL MAI REPREZENTATIV forum democratic al clasei noastre muncitoare – Congresul consiliilor oamenilor muncii din industrie, construcții și transporturi, referindu-se la unele condiții hotărâtoare ale mersului nostru înainte pe calea progresului, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Corespunzător prevederilor programului de asigurare și pregătire a forței de muncă, în cursul actualului cincinal vor avea loc modificări profunde în structura populației ocupate”. Dimensiunile acestor prefaceri sînt impresionante. Industria și construcțiile vor deține în 1980 aproape 47% din totalul populației ocupate, față de circa 39% în anul 1975. Din totalul muncitorilor industriei, aproape 80% vor fi calificați. În acest sens, în decurs de 5 ani se prevede formarea profesională a aproape 1,9 milioane de persoane.

Revoluția tehnico-științifică cere ca intervalul dintre pregătire și perfecționare, dintre perfecționările succesive să se reducă treptat pînă la anulare. Proiectul cu privire la îmbunătățirea Legii retribuției după cantitatea și calitatea muncii introduce măsuri care vor stimula preocuparea personalului muncitor pentru o calificare superioară, vor crea condiții pentru promovarea muncitorilor în trepte și categorii superioare, corespunzător dezvoltării generale a industriei și introducerii progresului tehnic în economie. Astfel, concomitent cu majorarea retribuției din etapa a II-a 1979–1980 se va înființa o nouă categorie de retribuție a muncitorilor în cadrul fiecărei rețele tarifare, se vor îmbunătăți diferențierea și raportul între trepte și categorii, iar pentru personalul încadrat pe trepte și gradații va lua ființă o gradație în plus. Oamenii muncii cu o activitate mai îndelungată și cu o pregătire profesională mai bună vor putea avea, deci, o încadrare și o retribuție superioară.

O funcție a autoconducerii

PRIN PRISMA acestei imbinări organice a intereselor individuale cu interesele economiei naționale, activității de perfecționare profesională îi revin îndatoriri calitativ noi. Înfăptuind o funcție importantă a autoconducerii, consiliile oamenilor muncii din întreprinderi, sprijinite de comisiile de pregătire și perfecționare, încadrare și promovare în muncă, de comitetele sindicatelor, au obligația de a **impune un puternic caracter de actualitate și necesitate programelor de perfecționare**, determinînd prioritățile în corelație cu cerințele acelor sectoare, locuri de muncă, meserii la care au intervenit modificări ce impun cunoștințe noi, sau la care se constată lipsuri în pregătirea personalului.

În mod deosebit, după cum s-a stabilit la consfătuirea recent organizată de Ministerul Educației și Învățămîntului și U.G.S.R., se cere să se aibă în vedere ca:

- personalul nou încadrat să fie cuprins în **programe de completare a pregătirii și de integrare** la locul de muncă;
 - personalul care urmează să aplice noi tehnici și tehnologii, să lucreze cu noi utilaje, instalații, materiale etc. să fie atras la **programe de adaptare la noile condiții sau la programe de specializare**;
 - lucrătorii care pe o perioadă mai lungă nu-și îndeplinesc satisfăcător sarcinile de producție să fie îndrumați spre programe de **ridicare a calificării**, îndeosebi prin instruire la locul de muncă;
 - lucrătorii care sînt insuficient utilizați sau care, datorită restrîngerii necesarului de personal la unele activități, urmează să treacă în alte munci să fie cuprinși în **programe de policalificare, respectiv de recalificare**.
- Deci, **iată forme ale unui sistem logic, coerent, cu finalități obiective, precise și variate.**

Cum se asigură contactul permanent cu noul

STUDIUL INDIVIDUAL este indispensabil pentru continuitatea perfecționării. Atît cursanții cit și instructorii înșiși, atît în timpul cit și după încheierea programelor, au nevoie de o **bază documentară bogată și la zi**. Cine le-o asigură?

În măsura posibilităților – centrele departamentale de perfecționare. „Producția” acestora include broșuri, informări tehnice, lecții, pliante, planșe, seturi de diapozitive, filme etc. (centrul Ministerului Minelor, Petrolului și Geologiei, de pildă, a inclus în profilul său elaborarea de materiale didactice, inclusiv audiovizuale, pentru cursurile de calificare din întreprinderi). Adăugînd și aportul – cu arie de răspîndire destul de modestă – al centrelor de informare documentară, al revistelor de specialitate, s-ar părea că problema e rezolvată. În realitate așa ar fi, dacă ministerele ar conjuga aceste eforturi paralele, subsumîndu-le unor obiective comune clare; iar o eventuală **formulă organizatorică de cooperare obligată** ar amplifica potențialul în prezent limitat. S-ar putea avea în vedere, totodată, ca **institutes de cercetare și proiectare tehnologică să li se atribuie, ca activitate normată, răspunderi în propaganda noilor soluții pe care le promovează, în instruirea personalului de exploatare care urmează să le aplice.**

Între eficiența estimată și cea reală

CALCULE făcute la centrul departamental al construcției de mașini arată că prin aplicarea proiectelor de absolvire ale participanților la programe, pentru fiecare leu cheltuit cu instruirea sa obțin, în întreprinderile respective și prin generalizarea, 20 pînă la 100 de lei economii sau beneficii. Centrul de perfecționare al industriei materialelor de construcții demonstrează o asemenea cotă a eficienței de 300 la 1, în cazul programelor de analiză a valorii.

Extrapolînd aceste date, la sutele de mii de cadre care au absolvit stagii de perfecționare la centrele departamentale ar rezulta o eficiență economică de multe miliarde. Rezultat care într-o proporție insuficient de convingătoare a fost obținut. Ce fenomene intervin în sensul diminuării realizărilor față de estimări?

Pentru a intui, la nivelul fiecărei întreprinderi, dacă există sau nu astfel de probleme și în ce măsură se manifestă ele, e suficient să ne întrebăm:

- în ce măsură cadrele de conducere, sensibilizate la cursuri, dau dovadă că au înțeles cit de necesară e perfecționarea, organizînd-o temeinic în propriile unități?
- selecția pentru perfecționare se face în toate cazurile în funcție de nevoile unității, ori și după criteriul „trebuie să trimitem 3 oameni la curs; de cine ne putem dispensa?”
- manifestă cadrele de conducere aceeași perseverență cu care își implementează proiectele proprii, și atunci cînd e vorba de studii ale personalului în subordine?
- există cumva o reținere în a face cunoscute adevăratele rezultate obținute în urma aplicării proiectelor, păstrînd astfel „în rezervă” resursele interne descoperite?
- cei ce au elaborat studii valoroase sînt antrenați în continuare la rezolvarea altor probleme acute ale întreprinderii?
- se ține seama întotdeauna, în procesul decizional de selecție și promovare a cadrelor, de valorificarea „produsului” activității de perfecționare?

În răspunsul la aceste întrebări și la altele de acest gen stă una din cheile problemei. Așa cum se urmăresc producția și beneficiile la mia de lei fonduri fixe, ar trebui să se evidențieze cumva eficiența perfecționării și să se acționeze pe toate căile pentru creșterea ei. Metalurgia a făcut un pas serios pe această linie: la minister, la centrale, la unități, comisiile înzestrate cu autoritatea conducerii analizează semestrial desfășurarea activității de perfecționare, aplicarea și rezultatele lucrărilor de absolvire, adoptă măsuri concrete. Această experiență, ideea ce-i stă la bază merită să fie preluate.

Imperativele dezvoltării rapide, ale unei activități calitativ superioare, atribuțiile sporite ce revin colectivelor de oameni ai muncii în condițiile perfecționării mecanismului economico-financiar pun cu acuitate cerința valorificării la maximum a capacității fiecărui om, cerința unei reacții de **cristalizare și multiplicare a acestei capacități**, reacție în care însușirea științei și tehnicii înaintate deține rolul unui catalizator de neînlocuit. În acest fel, autoconducerea și autogestiunea vor fructifica suma aporturilor individuale pe deplin potențate, pentru soluționarea optimă a sarcinilor economico-sociale ale colectivelor de muncă.

Dorin CONSTANTINESCU

13

ESENȚA ȘI FORMELE EXPLOATĂRII CAPITALISTE

Continuăm publicarea consultațiilor pentru candidații la examenul de admitere în învățămîntul economic superior, elaborate pe baza Programei Ministerului Educației și Învățămîntului, de către cadrele catedrei de economie politică de la Academia de Studii Economice din București, sub conducerea prof. dr. docent N. N. Constantinescu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România.

MODUL DE PRODUCȚIE capitalist se caracterizează prin dominația proprietății privat-capitaliste asupra mijloacelor de producție și exploatarea muncitorilor salariați. Clasele sociale fundamentale sînt: burghezia sau clasa capitaliștilor, care deține în mîinile ei mijloacele de producție; proletariatul sau clasa muncitorilor salariați — exploatați și dominați din punct de vedere economic de capitaliști.

PROPRIETATEA CAPITALISTĂ ASUPRA MIJLOACELOR DE PRODUCȚIE

Rolul determinant în sistemul relațiilor de producție capitaliste îl are proprietatea privat-capitalistă asupra mijloacelor de producție. Aceasta exprimă relațiile sociale care apar în legătură cu însușirea de către clasa capitaliștilor a mijloacelor de producție și a rezultatelor muncii, cu excluderea proletariatului de la însușirea mijloacelor de producție. Caracteristica ei fundamentală constă în separarea producătorilor nemijlociți de mijloacele de producție, servind ca bază a exploatării muncii salariaate.

În evoluția ei istorică, proprietatea privat-capitalistă a cunoscut următoarele forme: a) proprietatea capitalistă individuală, în care întreprinderea aparține unui singur capitalist; b) proprietatea capitaliștilor asociați — întreprinderile aparțin mai multor capitaliști; c) proprietatea capitalistă de stat în care întreprinderile aparțin statului burghez. În imperialism, proprietatea capitaliștilor asociați îmbracă forma de proprietate monopolistă iar cea capitalistă de stat pe cea de proprietate monopolistă de stat. Atunci cînd, la una și aceeași întreprindere, participă atît capitaliștii individuali sau monopolurile cît și statul apare proprietatea capitalistă mixtă.

În condițiile contemporane aceste forme de proprietate capitalistă coexistă în numeroase țări.

Proprietatea privat-capitalistă asupra mijloacelor de producție exprimă în esență relații de producție bazate pe muncă salariată, relații de exploatare. Ea constituie baza relațiilor de producție capitaliste.

În urma unei analize amănunțite a relațiilor de producție capitaliste, K. Marx a dezvăluit esența exploatarea a capitalului, sursa și mecanismul producerii plusvalorii, căile intensificării exploatării.

Prin natura lor, banii și mijloacele de producție nu sînt capital. Devin capital atunci cînd se folosesc pentru exploatarea muncitorilor salariați. Capitalul este deci o relație socială de producție între capitaliști, proprietari ai mijloacelor de producție, și muncitori, obligați să-și vîndă forța lor de muncă, o relație de exploatare a muncitorilor proletari — salariați de către capitaliști.

Forța de muncă devine marfă în capitalism pentru că în această orînduire se creează condițiile necesare acestei transformări: 1) muncitorul este liber din punct de vedere juridic și poate să-și vîndă pe un timp determinat forța sa de muncă; 2) muncitorul nu posedă mijloace de producție, și pentru a-și putea procura mijloacele de subzistență, trebuie să-și vîndă forța de muncă.

Ca orice altă marfă și forța de muncă are valoare și valoare de întrebuințare.

Valoarea mărții forță de muncă este dată de timpul de muncă socialmente necesar pentru producerea și reproducerea ei. Ea cuprinde: valoarea mijloacelor de subzistență necesare pentru muncitor și familia lui, totalitatea cheltuielilor pentru calificare și transport, cheltuielile culturale etc. Mărimea valorii forței de muncă este diferită de la o țară la alta, de la o perioadă la alta a dezvoltării capitalismului, în funcție de nivelul forțelor de producție și al productivității muncii, de condițiile social-istorice specifice de formare a proletariatului, de condițiile concrete ale fiecărei țări.

Dinamica valorii forței de muncă este influențată de o serie de factori, unii determinînd creșterea, iar alții scăderea ei. Creșterea productivității muncii sociale este principalul factor care acționează în sensul scăderii valorii forței de muncă. Alți factori, printre care creșterea necesităților de consum, a chel-

tuieiilor cu calificarea, a intensității muncii, sporesc valoarea forței de muncă. În perioada actuală, în țările capitaliste dezvoltate predominanți sînt factorii care determină creșterea valorii mărții — forță de muncă.

Valoarea forței de muncă exprimată în bani reprezintă prețul ei care, spre deosebire de celelalte mărfuri, îmbracă forma salariului.

Valoarea de întrebuințare a mărții forță de muncă constă în proprietatea specifică ei de a crea în procesul de producție o valoare mai mare decît propria sa valoare, de a crea deci un plus de valoare, o plusvaloare. Diferența dintre valoarea nou creată de forța de muncă și valoarea forței de muncă reprezintă plusvaloarea care este însușită gratuit de către capitalist.

PROCESUL DE PRODUCERE A PLUSVALORII

Mobilul producției capitaliste îl constituie însușirea de către capitalist a unei cantități cît mai mari de plusvaloare. Desfășurarea procesului de producție presupune unirea forței de muncă cu mijloacele de producție. Partea de capital folosită pentru cumpărarea mijloacelor de producție și care în procesul de producție nu își modifică mărimea valorii se numește capital constant. Partea de capital folosită pentru cumpărarea forței de muncă și care în procesul de producție își sporește mărimea valorii se numește capital variabil.

Impărțirea capitalului în capital constant și variabil are la bază modul cum participă diferitele elemente ale sale la formarea valorii. Capitalul variabil este acela care asigură producerea valorii noi, deci și a plusvalorii. Deși capitalul constant nu constituie sursa plusvalorii, el constituie o condiție a producerii și însușirii ei.

Să presupunem că un capitalist folosește zilnic pentru desfășurarea procesului de producție un capital de 22 000 dolari din care: capital constant (materii prime, materiale, combustibil, energie, uzura mașinilor, clădirilor) — 20 000 dolari (punem ipoteza că se consumă integral); capital variabil (folosit pentru angajarea a 100 de muncitori) 2 000 dolari. Valoarea forței de muncă pe o zi este de 20 dolari. Considerăm ziua de muncă de 8 ore. La nivelul dat al forței productive a muncii, valoarea nou creată de un muncitor într-o oră presupunem că este de 10 dolari. În valoarea produsului vom regăsi valoarea mijloacelor de producție consumate (în exemplul nostru 20 000 dolari). Cei 100 muncitori vor crea echivalentul valorii forței de muncă în 2 ore ($10 \times 2 \text{ ore} \times 100 = 2\,000$ dolari). Durata zilei de muncă fiind de 8 ore, în celelalte 6 ore muncitorii vor crea o valoare nouă egală cu 6 000 dolari ($10 \times 6 \text{ ore} \times 100$). Deci valoarea produselor obținute va fi de:

$$20\,000 (c) + 2\,000 (v) + 6\,000 (p) = 28\,000$$

Dar capitalistul a avansat doar un capital de 22 000 dolari. Diferența de 6 000 dolari va fi însușită de către el în mod gratuit sub formă de plusvaloare.

În concluzie, valoarea mărții (M) este formată din: capitalul constant consumat pentru producerea mărții (c); valoarea nou creată de muncitori echivalentă cu capitalul variabil (v) și plusvaloarea (p): $M = c + v + p$

Capitalul constant și cel variabil consumate formează costul capitalist al mărții sau cheltuielile capitaliste de producție.

Din analiza procesului de producere a plusvalorii rezultă că ziua de muncă se poate împărți în: 1) timpul de muncă necesar — acea parte în care muncitorii creează o valoare nouă egală cu valoarea forței sale de muncă; 2) timpul de supra-muncă — acea parte în care muncitorul creează plusvaloare. În exemplul nostru timpul de muncă necesar este de 2 ore iar timpul de supramuncă de 6 ore. Această demarcație în cadrul zilei de muncă nu este absolută.

Așadar, plusvaloarea este partea din valoarea nou creată de muncitorii salariați în procesul de producție peste valoarea forței de muncă și însușită în mod gratuit de către capitaliști în virtutea proprietății lor asupra mijloacelor de producție. Ea exprimă esența exploatării capitaliste și sursa îmbogățirii clasei capitaliștilor.

În sprijinul candidaților la examenul de admitere în învățămîntul economic superior

RATA PLUSVALORII

Fiecare capitalist este interesat în obținerea de cît mai multă plusvaloare. Scopul producției capitaliste și mijloacele pentru realizarea lui sînt exprimate în legea economică fundamentală proprie acestui mod de producție: **legea plusvalorii**.

Gradul de exploatare al muncitorilor este exprimat prin **rata plusvalorii** (p'). Ea se determină ca raport procentual între plusvaloarea (p) și capitalul variabil (v). $p' = \frac{p}{v} \cdot 100$

În exemplul nostru $p' = \frac{6000}{2000} \cdot 100 = 300\%$

Rata plusvalorii se mai poate determina și ca raport procentual între timpul de supramuncă ($t_{s.m.}$) și timpul de muncă necesar ($t_{m.n.}$) $p' = \frac{t_{s.m.}}{t_{m.n.}} \cdot 100$

De-a lungul dezvoltării capitalismului, rata plusvalorii a cunoscut o creștere continuă. Rata înaltă a plusvalorii este caracteristică azi tuturor țărilor capitaliste dezvoltate.

Creșterea gradului de exploatare a clasei muncitoare se asigură prin două metode: 1) metoda plusvalorii absolute și 2) metoda plusvalorii relative.

În exemplul nostru $p' = \frac{3 \text{ ore}}{2 \text{ ore}} \cdot 100 = 300\%$

Metoda plusvalorii absolute constă în sporirea timpului de supramuncă menținînd neschimbat timpul de muncă necesar. Aceasta poate avea loc prin: a) creșterea duratei zilei de muncă și b) intensificarea muncii. În prezent plusvaloarea absolută se obține mai ales prin intensificarea muncii care nu este altceva decît o prelungire deghizată a zilei de muncă.

Metoda plusvalorii relative constă în obținerea unei plusvalorii mai mari prin creșterea timpului de supramuncă și menținerea neschimbată a duratei zilei de muncă. Aceasta are loc prin reducerea timpului de muncă necesar, deci a valorii forței de muncă. Aceasta are loc în condițiile creșterii productivității muncii în ramurile producătoare de bunuri de consum, precum și în ramurile producătoare de mijloace de producție necesare producerii bunurilor de consum. Timpul de muncă necesar se reduce și atunci cînd sporesc componentele care determină valoarea forței de muncă, dar productivitatea muncii lucrătorului crește într-o asemenea proporție încît dă naștere la o diferență între valoarea socială și valoarea individuală a produsului care exprimă mărimea timpului de supramuncă.

O variantă a plusvalorii relative este **plusvaloarea suplimentară**. Ea se obține în acele întreprinderi în care productivitatea muncii este mai ridicată decît în celelalte, ca urmare a înzestrării tehnice, organizării superioare a muncii. În aceste întreprinderi timpul de muncă individual la care s-au produs mărfurile este mai mic decît timpul de muncă socialmente necesar la care sînt vîndute pe piață. Plusvaloarea suplimentară apare ca diferență între valoarea socială mai mare a mărfii și valoarea ei individuală mai mică.

Legea plusvalorii ca lege de mișcare a capitalismului exprimă esența exploatare a relațiilor de producție capitaliste. Acțiunea acestei legi duce în același timp la ascuțirea contradicției sale fundamentale între caracterul social al producției și însușirea privat-capitalistă a rezultatelor acesteia și a formei sale de manifestare pe plan social — contradicția dintre proletariat și burgeoisie.

PLUSVALOAREA — BAZA VENITURILOR TUTUROR CATEGORIILOR DE EXPLOATATORI

Plusvaloarea creată în producția materială constituie unica sursă a veniturilor tuturor categoriilor de exploatare, îmbrăcînd următoarele

forme: profit industrial, profit comercial, dobîndă, profit bancar, profitul arendașilor și renta funciară capitalistă.

Profitul este plusvaloarea creată de muncitorii productivi considerată drept rezultat al funcționării întregului capital avansat (deși în realitate ea este consecința doar a capitalului variabil). Profitul este, deci, forma transformată a plusvalorii.

Rata profitului (pr) reprezintă raportul în care plusvaloarea se află față de întreg capitalul. $pr = \frac{p}{C+v} \cdot 100$. Ea ne arată

gradul de rentabilitate a întreprinderii capitaliste.

Capitaliștii industriali obțin un profit egal la același capital avansat, indiferent de ramura și de raportul în care este împărțit în capital constant și variabil. Are loc un **proces legic de egalizare a ratei profitului** (de redistribuire a plusvalorii între capitaliștii din diferitele ramuri) și de formare a **profitului mijlociu**.

Datorită procesului de egalizare a profitului, mărfurile nu se vînd la valoarea lor ci la ceea ce K. Marx a numit **preț de**

producție (care nu este altceva decît forma transformată a valorii mărfii). Prețul de producție este egal cu costul capitalist ($c+v$) al mărfii plus profitul mijlociu (pr). Deci: preț de producție = $C + v + pr$.

Capitalistul industrial, pentru faptul că este ajutat să-și desfășoare marfa de capitalistul comercial, cedează acestuia o parte din plusvaloarea obținută, care îmbracă astfel forma de **profit comercial**. Sursa profitului comercial o constituie deci plusvaloarea creată în procesul de producție. Împărțirea plusvalorii între capitaliștii industriali și cei comerciali are loc în locul luptei de concurență.

La împărțirea plusvalorii participă și deținătorii capitalului de împrumut. Aceștia pun la dispoziția capitaliștilor industriali importante sume de bani necesare desfășurării activității lor în schimbul unei dobînzii. **Dobînda** este partea de plusvaloare pe care o plătește capitalistul-debitor către cel creditor (de obicei banca) pentru capitalul împrumutat.

Împărțirea plusvalorii create de proletații agricoli se face, înainte de toate, între capitaliștii arendași și proprietarii funciari. Capitaliștii arendași își însușesc profitul, iar proprietarii funciari își însușesc **renta funciară capitalistă**. Aceasta din urmă este partea din plusvaloarea obținută de proprietarul funciar prin exploatarea muncitorilor agricoli și cedată lui de capitalistul arendaș pentru faptul că i s-a dat terenul în folosință.

Agricultura capitalistă se caracterizează prin existența unor condiții specifice: **monopolul proprietății private asupra pămîntului** (adică, concentrarea fondului funciar în principal în mâinile marilor proprietari particulari și dreptul exclusiv al acestora de a dispune de el), **monopolul asupra pămîntului ca obiect al economiei**, și mecanismul formării prețurilor produselor agricole.

Pămîntul este limitat ca suprafață, ca fertilitate și poziție față de diferitele piețe de desfacere. În condițiile în care nevoile societății de produse agricole sînt mai mari decît producția obținută de pe parcelele cele mai bune, vor fi atrase în circuitul agricol și terenuri cu condiții de producție mai puțin avantajoase. Capitaliștii arendași care își investesc capitalurile pe aceste terenuri vor obține produse cu o cheltuială mai mare pe unitate de produs. Ei vor trebui să-și vîndă produsele la un preț care să le asigure recuperarea costurilor (care la ei sînt mai mari) plus profitul mijlociu, fără de care ei nu și-ar investi capitalurile în agricultură. Prețul de producție regulator al produselor agricole se formează diferit de acela din industria prelucrătoare, fiind reglat de condițiile de producție cele mai grele, dar justificate de nevoia socială. Capitaliștii arendași care își investesc capitalurile pe terenurile mai bune sau mai bine așezate vor avea costuri de producție mai mici, vor obține un profit suplimentar. În virtutea proprietății sale private asupra pămîntului proprietarul funciar pretinde acest profit suplimentar pentru el. În aceste condiții profitul suplimentar se transformă în **rentă funciară diferențială**.

Renta diferențială capitalistă reprezintă excedentul de profit față de profitul mijlociu, ce se realizează în gospodăriile cu condițiile de producție mai bune și se însușește de către proprietarul funciar pe baza proprietății sale private asupra pămîntului.

Renta diferențială are două forme: renta diferențială I și renta diferențială II.

Renta diferențială I — este obținută datorită productivității comparativ mai mari a muncii lucrătorilor agricoli pe terenurile mai bune. Ea este caracteristică agriculturii extensive.

Renta diferențială II — este obținută datorită diferențelor de randament ale investițiilor suplimentare de capital pe una și aceeași suprafață de teren.

Teoria marxistă a profitului dezvăluie adevărata sursă a profitului și faptul că **fiecare muncitor este exploatat nu numai de capitalistul cărui a-i vîndut forța sa de muncă ci de întreaga clasă a capitaliștilor**.

Concluzia care se desprinde este aceea că, pentru a înlătura exploatarea capitalistă, este necesară **unitatea luptei tuturor muncitorilor salariați împotriva întregii clase capitaliste, înlăturarea exploatareii fiind condiționată de eliminarea cauzei care o generează — proprietatea privată capitalistă asupra mijloacelor de producție**.

asist. univ. Coralia ANGELESCU

INTREBARI

1. Cum se calculează și ce exprimă rata plusvalorii?
2. Care sînt principalele cauze de mărire a gradului de exploatare a forței de muncă-marfă?
3. În ce constă valoarea și valoarea de întrebuintare a mărfii forță de muncă?
4. Ce exprimă rata profitului și cum se determină ea?
5. Care sînt diferențele categoriei de capitaliști între care se împarte plusvaloarea?
6. Care sînt clasele sociale existente în agricultura capitalistă?
7. Cum se împarte valoarea nou creată în agricultura capitalistă?
7. Definiți renta funciară capitalistă. De cîte feluri este ea?

GÎNDIREA REVOLUȚIONARILOR DE LA 1848 — EXPRESIE A IDEALURILOR DE LIBERTATE ȘI DREPTATE NAȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ ALE POPORULUI ROMÂN

REVOLUȚIA burghezo-democratică de la 1848 a constituit un moment crucial în istoria luptelor multiseculare ale poporului român pentru libertate și dreptate națională și socială, pentru unitate, progres și prosperitate. Ea a dat un puternic impuls dezvoltării conștiinței de sine a poporului român, a exprimat hotărârea nestrămutată a moldovenilor, muntenilor și transilvănenilor de a slăbirea vechile relații feudale, de a făuri unitatea națională în cadrul frontierelor unuia și aceluiași stat, de a făuri o Românie nouă, reintregită în drepturile ei istorice, liberă independentă și suverană.

Corespunzător, **ideile de libertate și dreptate formează miezul peren al operei și gândirii economice și social-politice ale celor mai înalți ideologi și conducători ai revoluției.** Opera și gândirea lor — sinteză și apogeu ale celor mai înaintate tradiții de gândire progresistă românească — reprezintă nu numai un valoros tezaur de gândire socială și politică națională, cu profunde semnificații universale ci și un prețios izvor de învățăminte pentru generațiile următoare. Deoarece chiar în zilele noastre, cu toate profunde schimbări ce s-au produs în lume, există puternice tendințe de dominare și exploatare a unor state și națiuni de către altele, mai bogate, mai dezvoltate, mai puternice.

Adevărul istoric — mărturie incontestabilă a drepturilor legitime

O CARACTERISTICĂ a gândirii revoluționarilor de la 1848 este **continuarea promovării, pe o treaptă superioară, a idealurilor de libertate și dreptate națională și socială ale poporului român,** a drepturilor sale istorice, legitime. Astfel, platforma răscoalelor țărănești de la Bobilna, a răscoalelor conduse de Gheorghe Doja, Horia, Cloșca și Crișan, ca și scrierile anterioare ale unor cărturari înalți conțin, în germene, **majoritatea ideilor de bază** ale operei revoluționarilor pașoptiști. De pildă, într-un discurs al lui Gh. Doja, demascându-se crunta exploatare a țăranilor, faptul că „cei ce sînt cauza belșugului, tocmai aceia îndură cel mai mult lipsurile” se cere poporului răscolat să-i învețe pe nobili, „pe aceste fiare înfumurate să trăiască în egalitate cu țăranii lor, ca cetățeni, nu să-i stăpînească în mod neglijuit cu dispreț de nesuportat și cu violență.”) La fel, Ullimatul țăranilor din Zărând adresat în numele lui Horia nobilimii din Hunedoara (1784) cerea ca „nobili să nu mai fie... pămînturile nobilitate să se împărtească între poporul plebeu”, „ca nobilii „să plătească impozite întocmai ca poporul contribuabil plebeu”.

Odată cu adîncirea crizei societății feudale, cu accentuarea procesului de formare a națiunilor, **revendicările de ordin social se împletesc tot mai mult cu cele de ordin național.** În Suplex Libellus Valahorum se revendică: „Națiunea română, renăscută, să fie repusă în folosința tuturor drepturilor civile și regnicolare”, ca națiunea română din Transilvania „să fie socotită și tratată în același fel” cu celelalte națiuni.

La începutul secolului al XIX-lea, odată cu creșterea conștiinței de sine a poporului român, dar și a tendințelor de acaparare și dominare din partea unor mari puteri ale vremii, ideea de naționalitate prinde rădăcini tot mai adînci. Afirmarea drepturilor și libertăților poporului nostru se întemeiază tot mai mult pe studii mai aprofundat al istoriei, pe numeroase argumente de ordin istoric, politic, economic, etnic etc. De pildă, cunoscutul cărturar Florian Aaron în a sa „Idee repede de istoria Prințatului Țării Românești” evidențiază caracterul de frînă al diferitelor dominații străine asupra dezvoltării poporului român, pune accentul pe primejdiile care au amenințat de-a lungul veacurilor însăși existența acestui popor. După încetarea migrațiilor popoarelor și întemeierea Țării Românești la 1290, seria învățatului român, „În locul păcii celei mult dorite, sub a cărei singură umbră puteau românii să înainteze în orice naste geniul și croiește duhul, începură lupte nouă pentru apărarea naționalității, mîntuirea neamului și scăparea drep-

turilor lor împotriva puterilor vecine ce voiau să le soarbă ființa”. La fel, într-un curajos Memoriu către curtea imperială rusă, Iordache Rosetti — Roznoveanu, referindu-se și el la faptele istorice scria că românii, „născuți într-un stat ce a fost independent și care nici astăzi nu poate fi socotit decît tributari ... nu trebuie tratați ca sclavi și supuși arbitrariului în ceea ce au mai scump... Ei trebuie să se bucure de toate drepturile inerente omului ... Libertatea în această privință trebuie să fie nelimitată...” 2)

Importanța acestei orientări a gândirii sociale preroluționare spre folosirea istoriei ca armă de apărare și afirmare a unor drepturi și libertăți legitime a fost magistral sintetizată de către Mihail Kogălniceanu încă în 1843: „Trebuinta istoriei patriei, scria Kogălniceanu — ne este neapărat necesară chiar pentru **ocrotirea drepturilor noastre împotriva națiilor străine...**”. Se știe că revoluționarii de la 1848 au folosit din plin această armă, chiar dacă lucrările istorice existente atunci erau încă puține și fără o largă bază documentară. Ei au înțeles limpede că adevărurile incontestabile ale istoriei sînt întotdeauna de partea celor exploatați și asupriți. Pușini dintre ei înțelegeau însă, ceea ce viața a demonstrat, că afirmarea numai a dreptului istoric nu este suficientă; mulți dintre ei n-au înțeles, sau au înțeles prea tîrziu că nici chiar cucerirea unor drepturi și libertăți nu este suficientă, că este necesară o luptă continuă, fermă, intransigentă, revoluționară pentru apărarea, dezvoltarea și consolidarea cuceririlor revoluționare, a libertății și independenței naționale, a suveranității și integrității teritoriale. Istoria a demonstrat nu odată că dreptul istoric a fost silit să cedeze în fața „dreptului” celui mai tare. Tocmai pornind de la această realitate, concepția României contemporane, a președintelui Nicolae Ceaușescu despre noua ordine internațională, lupta pentru instaurarea acesteia, au printre altele, ca o idee de bază, abolirea definitivă a oricărei politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, a politicii de dictat, de forță sau amenințare cu forța.

„Națiunea română nici voiește a domni peste alte națiuni nici nu va suferi a fi supusă altora”

O ALTĂ caracteristică esențială a gândirii pașoptiste este **pronunțata similitudine și chiar identitatea de idei a gînditorilor revoluționari din cele trei țări române,** deși acestea erau încă artificial despărțite ca urmare a politicii de dominație a marilor imperii vecine. Specificul generat de despărțirea artificială s-a manifestat, îndeosebi, prin accentul diferit sau prioritatea diferită acordată uneia sau alteia din revendicări. Ideile de bază ale gândirii, ca abolirea relațiilor și instituțiilor feudale, îndeosebi prin eliberarea și împroprietărirea țăranilor clăcași, democratizarea vieții publice, introducerea unor instituții noi, generatoare de progres, egalitatea în drepturi, dobîndirea sau redobîndirea autonomiei, a suveranității, afirmarea ideii de unitate națională a tuturor românilor de pretutindeni în cadrul unui stat național unitar și altele, le întîlnim însă, într-un fel sau altul, atît în proclamațiile revoluției cît și în opera revoluționarilor din toate cele trei țări române. Proclamația de la Islaz, de pildă, dă glas voinței poporului român de a-și păstra neafirmarea administrației sale, neafirmarea legiilor sale. dreptului său suveran în rezolvarea treburilor interne, precum și voinței poporului de eliberare și împroprietărire a țăranilor clăcași; în același spirit, „Dorințele partidei naționale din Moldova” cerea cu hotărîre abolirea Regulamentului Organic și respectarea celui mai sînt drept al poporului român, anume „neafirmarea noastră dinlăuntru și prin urmare autonomia”; ardeleanul Simion Bărnuțiu, exprimînd esența Programului adoptat la Adunarea Națională de la Blaj, care consta în „liber-

V. IOȚA

(Continuare în pag. 24)

ȘCOLI ● CURENTE ● ECONOMIȘTI

DIN PUNCT DE VEDERE doctrinar, perioada revoluției populare democratice, perioadă pregătitoare sub multiple aspecte a actului revoluționar de la 11 iunie 1948, s-a caracterizat printr-o **aprigă confruntare de opinii**. Grupate în general pe de o parte în jurul comuniștilor, iar pe de alta în jurul partidelor burgheze național-liberal și național-tărănist, forțele politice desfășurau pe terenul gândirii economice o luptă deschisă. Idei și programe economice erau elaborate și lansate, de o parte sau de alta, în scopul convingerii maselor populare. Un important domeniu al acestei confruntări l-a constituit, cum era și firesc, gândirea despre **industrializarea României**, componentă fundamentală a dezvoltării țării.

La începutul deceniului 5 al secolului nostru, experiența dezvoltării umane demonstrase deja convingător rolul hotărâtor al industrializării pentru progresul multilateral al unei națiuni. Cu atât mai mult apărea necesar acest proces pentru țara noastră care, deși dispunea de condiții naturale propice unui însemnat progres economic, ca urmare a unor întâzieri în dezvoltare determinate de vicisitudini ale istoriei, întâzieri accentuate considerabil de relații sociale interne și internaționale nedrepte, se situa în rândul statelor cu o economie și industrie slab dezvoltate, cu o agricultură înopoiată. Pe de altă parte, marile distrugerii și pierderi materiale și umane provocate de război, ca și alte consecințe nefaste ale războiului, accentuasera și mai mult gravitatea stării economice.

Cum se putea ieși din această situație? Depindea de obiectivitatea, de capacitatea forțelor politice de a sesiza că simpla refacere a economiei, structuralmente viciată, nu rezolva problema progresului României. Depindea de această capacitate și obiectivitate posibilitatea de a trasa, fundamenta și detalia căi necesare de dezvoltare, un program corespunzător, menit să creeze condiții temeinice pentru progresul și propășirea țării.

PROBLEMA INDUSTRIALIZĂRII — TEREN DE INTENSE CONFRUNTĂRI ÎN PERIOADA PREMERGĂTOARE NAȚIONALIZĂRII (I)

Se distingeau însemnate deosebiri de vederi în ce privește problema locului și rolului industriei în economie. Pe de o parte, consecvenți liniei de gândire antibelică, țărăniștii continuau să acrediteze cu fervoare ideea caracterului preponderent agricol al economiei țării, posibilitățile de dezvoltare doar a unor industrii agricole. În concepția economică a țărăniștilor, agricultura trebuia să rămână „ramura de căpetenie a economiei naționale, de care este și trebuie să fie din ce în ce mai strâns legată întreaga dezvoltare economică a țării”¹. Cu alt prilej, oficiul țărănist „Dreptatea” sublinia că „Industria grea, mai cu seamă astăzi, când cercetăm zărilor întunecate ale orizontului, căutând o geană de lumină spre a ne îndrepta nădejdele noastre către un schimb internațional, apare mai nelegitimă ca oricând”². Aceeași gazetă releva că „...sintem în măsură să opunem viziunii extatice a industriei grele, programul

complet și pozitiv al industriei agricole, cu toate șansele de înflorire”³.

Poziția național-liberalilor era, într-o oarecare măsură, diferită de cea a țărăniștilor. Cu raționale argumente aceștia susțineau necesitatea dezvoltării industriei în România. Ei luau poziție împotriva primatului agriculturii, cerind primatul industriei, legând această judecată de nevoile țării, de poziția ei în Europa. Îndepărtându-se însă de cerințe reale ale dezvoltării forțelor de producție, programele liberale vizau cu deosebire dezvoltarea acelor industrii menite să aducă în timp cât mai scurt un profit ridicat întreprinzătorilor capitaliști. Se evidențiază necesitatea fabricării de produse „ușoare” potrivit „tradițiilor” de industrie în România. Metalurgia, construcțiile de mașini erau, în bună măsură, considerate ca fără condiții de dezvoltare în țară, iar industria textilă, destul de slab dezvoltată față de nevoile reale ale României, era certificată ca „marea și valoroasa creațiune a României de după marele război” (primul război mondial, n.n.)⁴.

Față de aceste teze și idei, **comuniștii** — îndeosebi la Conferința Națională a partidului din octombrie 1945, ca și cu alte prilejuri — au elaborat o teorie avansată, o concepție amplă, asupra industrializării țării. Aceasta era considerată factor vital pentru progresul României, subliniindu-se largile posibilități de dezvoltare a unei puternice industrii naționale. Asemenea opțiuni politice vizau nu simpla reconstituire a economiei după vechile tipare, ci făurirea unei economii noi, schimbarea însăși a osaturii economice a României. În Raportul politic al Comitetului Central al partidului prezentat la Conferința Națională din 1945, se sublinia că „...sarcinile sînt cu atât mai mari și mai grele cu cât nu este vorba numai de a reface ceea ce s-a distrus ci de a construi și dezvolta economia României”.

Calea fundamentală prin care se preconiza realizarea progresului economic era considerată industrializarea țării. Se

FIȘE

Ștefan Cruceanu

INTRODUCERE ÎN TEORIA MATEMATICĂ A MODELELOR DE CREȘTERE DE TIP VON NEUMANN

● Cartea lui Ștefan Cruceanu *Introducere în teoria matematică a modelelor de creștere de tip von Neumann*, Editura Academiei, 1978 (192 p.) umple un gol de mult resimțit în literatura noastră, oferind o competență

sursă de informare și analiză asupra modelului von Neumann, de o importanță fundamentală pentru teoria economică contemporană. Studiul lucrării presupune o pregătire matematică corespunzătoare, în special în ceea ce privește analiza convexă în spații finite dimensionale. Principalele probleme tratate sînt: dualitate în programarea concavă, modelul von Neumann, modelul de producție liniar închis, teoria matematică a modelelor de dezvoltare economică. Ca de obicei în lucrările de economie matematică, cititorului i se oferă anexe care îl introduc în unele discipline matematice necesare pentru urmărirea textului de bază și pentru care unii cititori s-ar putea să nu aibă la îndemână literatura necesară. În cartea de față anexele privesc mulțimile și conurile convexe, funcțiile con-

cave, subgradații și teoremele de punct fix.

Inflația și redistribuirea venitului național

● În studiul consacrat banilor în condițiile capitalismului contemporan, intitulat: *Sovremennoe denejnoe hazaistvo kapitalizma (Economia bănească actuală a capitalismului)*, apărut în revista MEMO nr. 4/1978, V. Drozdov consideră că, și în condițiile actuale, inflația reprezintă scăderea valorii reale a semnelor bănești și ale monedei de credit, ceea ce constituie o redistribuire a venitului național și a bătăției naționale în interesul monopolurilor. Fenomenul inflaționist actual este însă extrem de complex și în consecință trebuie neapărat corelat cu cursa înarmărilor, finanțarea (acordarea de subsidii) monopolurilor, asigurarea

creșterii profiturilor. În ceea ce privește mecanismul de depreciere a banilor, se consideră că raporturile cauză — efect sînt reciproce și, în consecință, ceea ce poate accentua inflația la un anumit moment dat diferă de la țară la țară, și în cadrul fiecărei țări de împrejurările concrete. Astfel, inflația poate fi determinată de politica monopolistă de creștere a prețurilor, ceea ce atrage după sine sporirea emisiilor de sume bănești și accelerarea vitezei lor de circulație și invers, creșterea cantității de bani emiși și accelerarea vitezei de circulație au drept consecință creșterea prețurilor.

Perspectivile „celei de-a treizecea zi”

● Deborah Ward comentează în *INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE* (15 mai a.c.) o nouă

INDUSTRIALIZAREA — PIVOTUL DEZVOLTĂRII ÎNTREGII ECONOMII, AL PROGRESULUI ȘI CIVILIZAȚIEI ROMÂNIEI SOCIALISTE (II)

DEZVOLTAREA RAPIDĂ ȘI MULTILATERALĂ A FORTELOR DE PRODUCȚIE

Pornind de la adevărul confirmat de întreaga experiență istorică, că „dezvoltarea forțelor de producție a reprezentat și reprezintă factorul cel mai revoluționar în asigurarea progresului societății, în ridicarea gradului general de civilizație și progres a omenirii, al fiecărei națiuni”⁽¹⁾, Partidul Comunist Român a elaborat și tradus în viață un vast program de dezvoltare a forțelor de pro-

ducție în același timp, progresul rapid al tuturor celorlalte ramuri ale economiei. (tabelul nr. 8).

Datorită dezvoltării rapide a industriei poziția României în producția industrială mondială s-a îmbunătățit sensibil. Cu o pondere de 0,17 la sută în suprafața globului și 0,54 la sută în populația mondială în anul 1975, greutatea specifică a României în producția industrială mondială se ridică în prezent la circa 1 la sută⁽²⁾.

să asigure valorificarea la un nivel superior a resurselor materiale și umane, apte să genereze, să propage și să folosească realizările actualei revoluții științifico-tehnice, ce se desfășoară în lume. „Am pornit și pornim — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — de la faptul că numai dezvoltarea armonioasă a tuturor sectoarelor economico-sociale, așezarea la baza acestui proces a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii pot asigura progresul rapid al forțelor de producție, al întregii societăți”⁽³⁾.

Principali indicatori ai evoluției economiei românești în anii construcției socialiste⁽¹⁾ în procente : 1938 = 100

	1950	1960	1970	1975	1977	1980 *
Populația	104,7	118,0	131,5	136,2	139,7	143,1 **
Produs social	99,0	261,0	623	1 000	---	1 580
Venit național	99,5	267	597	1 000	1 216	1 723
Venit nat. pe locuitor	95,0	226,3	454	734,2	870,4	1 204,1
Producția industrială	147	502	1 700	3 100	3 887,4	5 341,3
Prod. industr. pe locuitor	140,4	425,4	1 292,8	2 276,1	2 782,7	3 732,6
Prod. agricolă	74,0	126,0	157	214	252,1	298,7—330
Prod. agric. pe locuitor	70,7	106,8	119,4	157,1	180,5	208,7—230,6

* planificat, ** estimări

ducție în România, program în centrul căruia s-a situat politica de industrializare — temelia progresului rapid și multilateral al complexului economic național, instrumentul esențial de înlăturare a stării de subdezvoltare economică, moștenită de la vechea orânduire.

Înfăptuirea acestui program a condus la modificarea esențială a caracterului economiei românești, transformarea României dintr-o țară agrară slab dezvoltată într-o țară industrial-agrară, cu o economie complexă în plin proces de dezvoltare și modernizare (tabelul nr. 7).

Dezvoltarea intensă a economiei, în ritmuri considerabil superioare mediei mondiale în anii construcției socialiste, a permis României nu numai să-și sporească considerabil potențialul economic și să depășească starea de subdezvoltare, evoluind ferm spre trecerea în următorii ani de la situația de țară în curs de dezvoltare la cea de țară cu un nivel mediu de dezvoltare economică, dar și o rapidă și substanțială ameliorare a locului său în cadrul economiei mondiale. Deși încă modestă, ponderea României în produsul național brut pe ansamblul țărilor lumii a sporit de la 0,31 la sută în 1960 la 0,46 la sută în 1971, adică cu circa 50 la sută⁽⁴⁾.

Creșterea rapidă a producției industriale, ca urmare a politicii de industrializare socialistă, a condus la transformarea industriei în principala ramură a economiei naționale, cu contribuții hotărâtoare la crearea produsului social și a venitului național, facilitând,

Poziția industriei românești în producția industrială mondială se poate distinge și mai clar pe baza ponderii în producția mondială a unor produse industriale de bază. (tabelul nr. 9). Cu excepția țiteiului, se constată o creștere însemnată, în unele cazuri specta-

Datele statistice, pe care nu le mai reproducem, atestă mutații esențiale în structura industriei în anii industrializării României socialiste, concretizate în dezvoltarea rapidă a ramurilor de bază, hotărâtoare, ale industriei prelucrătoare — construcții de mașini, chimie, prelucrarea țiteiului, crearea și dezvoltarea intensă a unor noi subramuri legate direct de realizările actualei revoluții tehnico-științifice, sau care valorifică la un nivel superior resursele naturale.

La rîndul său dezvoltarea intensă și modernizarea continuă a structurii economiei exercită o influență decisivă asupra sferei, volumului, formelor și eficienței participării României socialiste la schimburile internaționale de valori materiale.

Evoluția participării principalelor ramuri la crearea produsului social și a venitului național⁽¹⁾ (în procente)

	Produsul social				Venitului național			
	Industria	Construcții	Agricultură	Transporturi și telecomunicații	Industria	Construcții	Agricultură	Transporturi și telecomunicații
1938	39,0	5,4	30,1	6,4	30,8	4,4	38,1	6,5
1950	45,6	7,4	25,7	4,2	44,0	6,0	27,8	4,3
1960	52,4	9,7	24,5	3,5	44,1	9,0	33,0	3,3
1970	61,4	10,6	16,5	4,7	58,0	10,4	18,5	6,0
1975	64,7	8,6	13,3	4,2	56,2	7,6	16,0	5,3
1976	64,7	8,4	14,3	4,0	55,9	7,2	18,3	5,2

culoasă, a ponderii României în producția mondială a unor produse industriale de bază precum producția de energie electrică, fontă, oțel, aluminiu, fire și fibre sintetice, ciment, aparate de radio, televizoare etc.

Procesul industrializării nu a însemnat, însă, o simplă dezvoltare cantitativă a industriei, ci un uriaș efort de modernizare a structurii, de creare și dezvoltare a unor ramuri moderne, care

INTENSIFICAREA PARTICIPĂRII ROMÂNIEI LA CIRCULUL ECONOMIC MONDIAL.

Intensificarea participării României la circuitul economic mondial s-a concretizat în primul rînd în extinderea rapidă a relațiilor sale economice cu celelalte țări ale lumii.

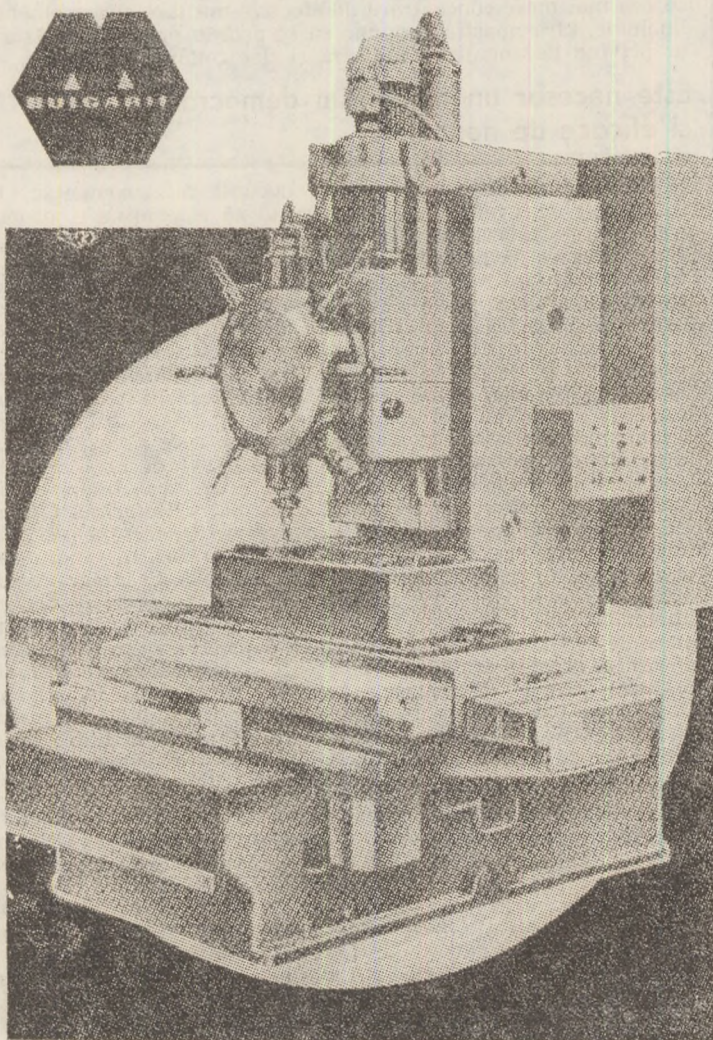
În prezent 25—30 la sută din activitatea productivă este legată de comer-

MACHINOEXPORT

MAȘINI DE ALEZAT VERTICALE

RV 001 ȘI RV 002

Mașinile de alezat verticale execută un ciclu automat de operații de frezare, alezare, găurire și filetare, iar alegerea și comanda tuturor funcțiilor se face cu ajutorul benzilor perforate. Sunt destinate prelucrării pieselor de serie mică și medie.

Dimensiunea mesei :	RV001,10	RV001,20	RV002,10	RV002,11
— lățime, mm	600	800	600	600
— lungime, mm	1 330	1 560	1 330	1 330
Diametrul maxim de găurire în oțel, mm	39	39	39	39
Diametrul maxim de alezare, mm	170	170	200	170
Puterea motorului principal, kW	3,2/4	3,2/4	3,2/4	3,2/4
Puterea instalată, kW	14	15,1	13,3	15,8
Greutatea, kg	6 500	8 000	6 500	7 500

Exportator :

„Machinoexport“
Sofia, R. P. Bulgaria
str. Aksakova, 5
Telefon : 88 53 21
Telex : 02 24 25
Telegrame : Machinoexport
Sofia

Sipri

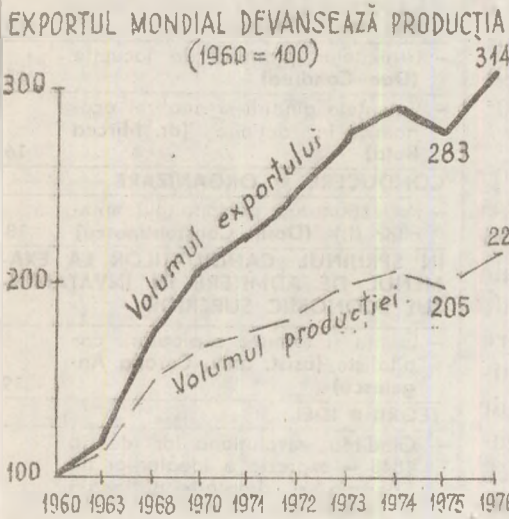
Pompiliu Diplan, Bucuresti — Denumirea preartată SIPRI, pe care găsit-o citată în revistă, definește Institutul Internațional de cercetări în problemele păcii sediul la Stockholm, creat în anul 1966, cu ocazia comemorării a 150 ani de pace neîntreruptă în Suedia. Institutul ocupă de problema păcii și a conflictelor internaționale acordând o atenție specială limitării cursei inar-

mărilor și dezarmării. Finanțarea SIPRI este asigurată de parlamentul suedez. Atât personalul, cât și consiliul de administrație și consiliul științific al Institutului au o componență internațională. Anuarul editat de SIPRI, a cărui ediție pe 1978 a apărut deja pentru a putea fi utilizată de sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării, prezintă nu numai cele mai recente evoluții cantitative și calitative ale cursei înarmărilor pe plan mondial, ci și implicațiile acestora pe plan politic, economic, social, ecologic, cultural etc.

Comerț

Marin Pelușcă, Urzicea — 1) În ultimele decenii comerțul mondial a crescut, ca volum fizic, sen- zibil mai rapid (de 1,5 ori în medie) în perioada 1960—1976) decît producția (vezi graficul), ceea ce ilustrează participarea mai activă a țărilor noi la diviziunea inter-

2) La ora actuală cel mai întins aeroport al lumii este considerat cel deservind orașele Dallas și Fort Worth din Texas (S.U.A.), care cu peste 70 km² întrece ca suprafață insula Manhattan pe care se află zgirîie-norii new-yorkezi. În Arabia Saudită se află însă în construcție un aeroport cu o suprafață aproape dublă decît a insulei Manhattan. Situat în deșert în apropiere de Jeddah, impor-

națională a muncii. Creșterea mai rapidă a comerțului exterior în raport cu produsul social caracterizează și dezvoltarea economică a țărilor noi. În perioada 1966—1976, în vreme ce produsul social a sporit cu 76%, volumul comerțului exterior a crescut cu 65 %.

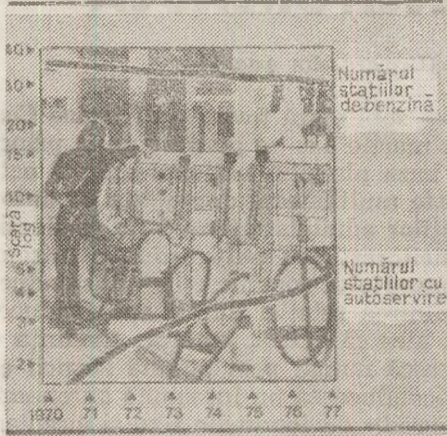
Centru economic al Arabiei Saudite la Marea Roșie, și la circa 50 km de Mecca, aeroportul, al cărui cost este estimat la cel puțin 4,5 miliarde dolari, va avea în preajma sa și o unitate de întreținere a flotei aeriene crescînde a țării, un hotel, un spital, șapte moschei etc.

Autoservire

Elena Rusu, Jimbolia — 1) Trecerea a tot mai multe stații de benzină din diverse țări la siste-

mul autoservirii, care v-a reținut atenția, este ilustrată de grafic pe exemplul Angliei. Fenomenul acesta este considerat una din consecințele creșterii stocurilor de carburanți. Concurența dintre rețelele de distribuție pentru a

STĂȚII DE BENZINĂ, ÎN ANGLIA (mii)

obține profit în aceste condiții a determinat condicierea majorității personalului din stațiile care au trecut la autoservire. 2) Hotărîrea definitivă în problema dacă prețul petrolului exportat va

rămîne neschimbat anul acesta sau va fi totuși majorat urmează să fie luată de cele 13 țări membre ale O.P.E.C. la 17 iunie la Geneva, în cadrul conferinței anuale a acestei organizații.

Cod de conduită

Costel Popeangă, Baia de Aramă — 1) Grupul de experți pe care comisia O.N.U. privind societățile multinaționale l-a însărcinat cu elaborarea unui cod internațional de conduită pentru activitatea acestor societăți și-a început lucrările cu circa un an și jumătate în urmă. Pînă acum grupul de lucru — format din reprezentanți a 48 de state, din care 33 state în curs de dezvoltare — a căzut deja de acord asupra unui număr de principii fundamentale (furnizarea de informații asupra activității societăților, participarea locală la capitalul firmei străine etc.). Rămîn încă în suspensie o serie de probleme pentru a căror definițivare se apreciază că va mai fi necesar cel puțin un an de negocieri. Ele privesc cerințele față de guvernele țărilor gazdă, regimul companiilor particulare, și mai ales caracterul (obligatoriu sau facultativ) al viitorului cod de conduită. În legătură cu acest ultim punct, unii experți citați de AGEFI relevă că o serie de țări dezvoltate ar dori ca aceste prevederi să nu reprezinte mai mult decît niște „parametri pentru negocieri”. 2) Prin admiterea Surinamului, la 27 aprilie a.c., Fondul Monetar Internațional numără acum 134 țări membre.

Tunel

Anca Preda, Brașov — Proiectul tunelului rutier și feroviar pe sub Canalul Minecii a fost abandonat în 1975, dar în presa țărilor pe care acesta urma să le lege, Anglia și Franța, se vorbește din nou, în ultimul timp, de proiectul construirii unui tunel feroviar cu o singură linie. Costul său este evaluat la 4400 milioane de franci (500 milioane lire sterline), adică un sfert din costul proiectului abandonat. Durata traversării Canalului prin tunel ar fi de 40 de minute, timpul necesar parcurgerii întregii distanțe dintre cele două capitale reducîndu-se astfel la patru ore.

Noul tunel ar permite căilor ferate din cele două țări să „recistige” între patru și cinci milioane de pasageri de la companiile aeriene și maritime, reducînd totodată și costul transportului de mărfuri.

Barter

VÎNZĂRILE ce au la bază schimbul unei mărfi contra altă marfă (în l. engleză „barter”) nu sînt o noutate pe piața internațională. Această formă de schimb s-a practicat, cu intensități diferite, pe tot parcursul istoriei omenirii. În ultimii ani a început din nou să fie mai larg utilizată, dat fiind că multe țări duc lipsă de resursele valutare necesare achitării importurilor.

Pe plan internațional se cunosc mai multe forme de barter. Una dintre

le o reprezintă acordurile de clearing. În cazul schimburilor dintre țările socialiste, ele iau forma clearingului bilateral sau multilateral, acesta din urmă în cadrul unor organisme special constituite. De asemenea, se apreciază că circa 60% din schimburile dintre țările socialiste și țările în curs de dezvoltare se derulează prin operațiuni de clearing.

Guvernele care decid ca tranzacțiile dintre țările lor sau o parte din acestea să se deruleze prin operațiuni de clearing stabilesc, printre altele, lista de mărfuri ce urmează să fie schimbate în cadrul acestei relații, în funcție de interesele economiilor lor naționale, valuta de cont pentru clearing, raportul de schimb al mărfurilor etc. Balansarea tranzacțiilor se face de obicei o dată pe an, fie prin plăți ferme în valută, fie prin transferarea sumei rămase neachitate în contul anului următor, după cum s-a convenit prin acordul de clearing.

România folosește activ relațiile de clearing, încheind acorduri de acest gen cu un număr mare de state de pe toate continentele, pe baza respectării eunoscutelor principii ale politicii sale internaționale.

O altă formă de barter este așa-numitul comerț de schimbare de destinație (switch trading). În cadrul acestei forme pot interveni în tranzacție oficiile internaționale de barter. Oficiile din Hamburg sau Rotterdam, de exemplu, sînt chemate să găsească pietre de desfacere, pentru surplusul de produse ce poate apărea în cadrul acestui gen de barter, astfel ca prin mișcările de fonduri ce au loc să se poată balansa schimbul. Tranzacția se poate derula și fără intermedierea unui oficiu de barter, prin relația directă dintre trei țări, țara pivot în tranzacția de barter cunoscînd necesitățile de anumite produse din celelalte două țări. O țară A, de pildă, intră în relație directă cu țările B și C. Țara A dorește să cumpere din țara C petrol. Pentru a plăti petrolul importat, ea intră în relații de barter direct cu țara B: țara A exportă în țara B, de exemplu, mașini textile. Țara B plătește aceste mașini cu produse disponibile pentru export, să spunem pieci și încălțăminte. Țara A oprește pentru nevoile sale interne doar o parte din produsele țării B, iar restul le dirijează direct spre țara C, care are nevoie de ele, acest surplus constituind plata produselor importate de țara A din țara C, în cazul nostru petrol.

Nicolae DĂNILĂ

AUTOCONDUCEREA MUNCITOREASCĂ

(Urmare din pag. 9)

conducerii și planificării — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu la plenara C.C. al P.C.R. din martie a.c. — pornesc de la principiul îmbinării dirijării unitare, pe baza planului național unic, a activității de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate cu autonomia economico-financiară a unităților administrative și de producție, cu principiul autoconducerii muncitorești, cu autogestiunea întreprinderilor“.

Pentru înțelegerea conceptului românesc de autoconducere muncitorească este necesară definirea relației dintre autoconducere și autonomia întreprinderii, mai ales că există uneori tendința de a privi autoconducerea muncitorească numai prin prisma lărgirii competențelor întreprinderii. Or, autoconducerea nu înseamnă autonomie absolută, dreptul de a dispune neîngrădit de fondurile fixe și circulante cu care sînt dotate întreprinderile. De aceea, este greșită contrapunerea autoconducerii și autogestiunii, principiului centralismului democratic. **Autoconducerea muncitorească, autogestionarea, sînt tocmai o formă nouă, perfecționată, de înfăptuire în activitatea practică a principiului centralismului democratic.**

Autoconducerea muncitorească a devenit forma principală prin care se realizează latura democratică a principiului centralismului democratic în etapa actuală în țara noastră. În prezent, societatea noastră dispune la toate nivelele și treptele organizatorice, de un cadru organizatoric adecvat, de tip nou, de afirmare a democrației socialiste, de un larg sistem de conducere a activității economico-sociale de către oamenii muncii înșiși, de ridicare pe un plan superior a autoconducerii muncitorești. Autoconducerea, autogestiunea, autofinanțarea, participarea la beneficii sînt componente ale sistemului de organizare și conducere a activității economice între care există strînse interdependențe, intercondiționări, nici unul neputînd funcționa independent; ele alcătuiesc un tot unitar, autogestiunea și autofinanțarea constituind suportul economic de realizare a autoconducerii muncitorești.

Măsurile cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare prin caracterul lor, prin implicațiile economico-sociale, prin efectele pe care urmează să le aibă asupra întregii activități economice a întreprinderii, asupra accentuării laturilor calitative ale dezvoltării economice au un pronunțat caracter politic. În condițiile introducerii autoconducerii muncitorești, crește rolul clasei muncitoare și rolul conducător al partidului în unitățile economice, sporesc atribuțiile și răspunderile organizațiilor de partid. Perfecționarea cadrului de funcționare a consiliilor oamenilor muncii, atragerea în aceste organisme a unui număr mai mare de muncitori și alți oameni ai muncii care lucrează nemijlocit în producție, îndeplinirea funcției de președinte al consiliului oamenilor muncii de către secretarul de partid, conduce la sporirea efectivă a rolului conducător al organizației de partid în întreaga activitate de conducere colectivă, contribuie la ridicarea muncii de partid pe un plan superior. Totodată, aceste măsuri sînt o expresie a rolului crescînd al maselor de oameni ai muncii în exercitarea conducerii colective, în promovarea noului, în îndeplinirea cu eficiență sporită a sarcinilor de plan ce revin fiecărui colectiv de muncă, în perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare.

Traducerea în viață a măsurilor cu privire la perfecționarea conducerii economico-financiare, aplicarea consecventă a prevederilor legilor noastre cu privire la planificarea și activitatea financiară a unităților economice, introducerea și consolidarea autoconducerii muncitorești, sînt de natură să determine îmbunătățirea calitativă a întregii activități economice. Totodată, așezarea pe principii corespunzătoare etapei actuale a activității de organizare și conducere, va impulsiona accelerarea creșterii producției și a venitului național și, pe această bază, a nivelului de trai al tuturor oamenilor muncii.

Revista ECONOMICA

editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării
Economice și Sociale. Institutul Central de
Cercetări Economice

Sumarul nr. 22 din 2 iunie 1978

- Vizita tovarășului NICOLAE
CEAUȘESCU în țări din Asia
- Înaltă solie a prieteniei și soli-
darității militante, mesaj de pace
și colaborare rodnică (Dinu Dra-
gomirescu) 1
- „Ceaușescu—România“. Expresii
de profundă stimă, prețuire re-
ciprocă, vie satisfacție în cadrul
dialogului la cel mai înalt nivel 3
- Noi și valoroase contribuții la
dezvoltarea unor tradiționale
relații de conlucrare multilate-
rală 4

ECONOMIE NAȚIONALĂ

- Sporirea veniturilor — componentă
fundamentală a creșterii nivelului
de trai (Alecu Bușniță, Dan Că-
ruceru) 6
- Perfecționarea mecanismului e-
conomico-financiar
- Considerații privind conceptul
românesc de autoconducere
muncitorească (prof. dr. Mihai
Părăluță) 8
- Pregătirea planului pe 1979 și
1980 în condițiile exigențelor per-
fecționării mecanismului econo-
mico-financiar (Stelian Ciuraru) 10
- În dezbatere: Participarea oa-
menilor muncii la beneficii 12
- Dezbatere „R.E.“. Autoutilarea și
creșterea eficienței 13
- Urgențele planului de locuințe
(Dan Condrea) 15
- Valențele gândirii și analizei eco-
nomice în acțiune (dr. Mircea
Boța) 16

CONDUCERE ● ORGANIZARE

- Perfecționarea personalului muncitor (II) (Dorin Constantinescu) 18

ÎN SPRIJINUL CANDIDAȚILOR LA EXAMENUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMIN- TUL ECONOMIC SUPERIOR

- Esența și formele exploataării capi-
taliste (asist. univ. Coralia An-
gelescu) 19

TEORII ● IDEI

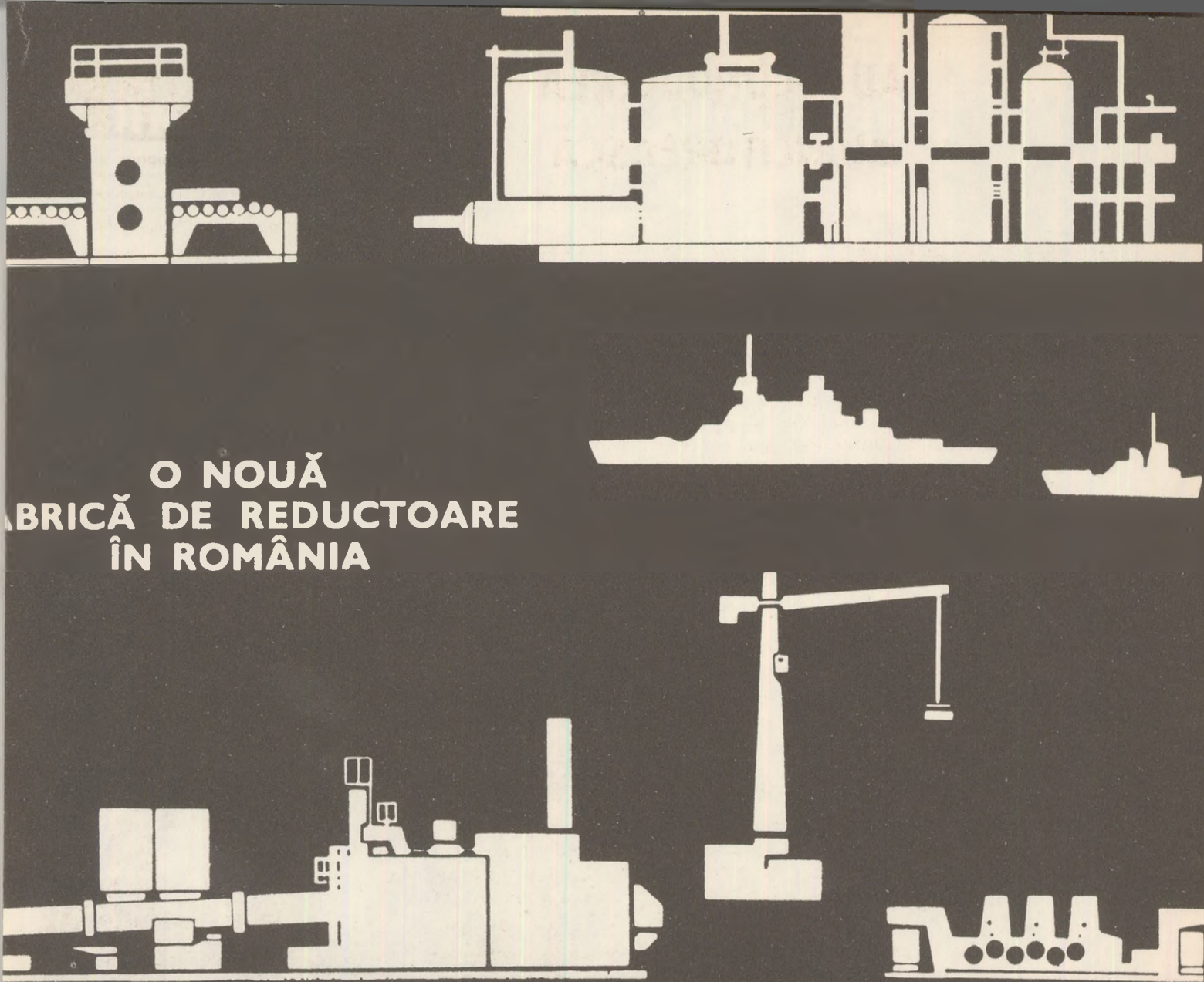
- Gîndirea revoluționarilor de la
1848 — expresie a idealurilor de
libertate și dreptate națională
și socială ale poporului român
(V. Iota) 21
- Școli-curente-economiști. Proble-
ma industrializării — teren de
intense confruntări în perioada
premergătoare naționalizării (I)
(Dan Popescu) 22
- 1948—1978 — Naționalizarea prin-
cipalelor mijloace de produc-
ție. Industrializarea — pivotul
dezvoltării întregii economii, al
progresului și civilizației Româ-
niei socialiste (II) (dr. Gh. Dîtu) 25

ECONOMIE MONDIALĂ

- Strategia și căile concrete de în-
făptuire a dezarmării în concepția
României socialiste (II) (C. Ni-
colae) 27

Redacția și administrația : Calea Doroban-
ților nr. 11—25. 71 131 București, telefon
12 13 69.

Cont. I.S.I.A.P. nr. 64.51..301.52 B.N.R.S.R. —
filiala sect. 1 București
Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scen-
teii“.

O NOUĂ FABRICĂ DE REDUCTOARE ÎN ROMÂNIA

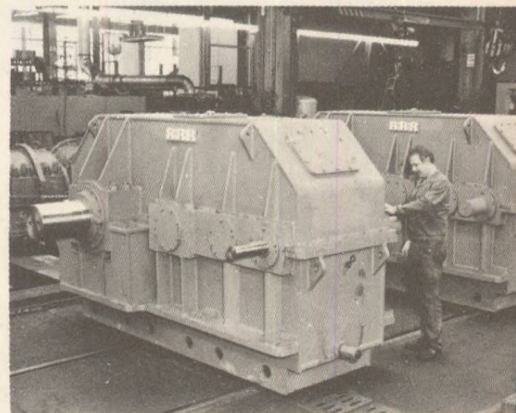
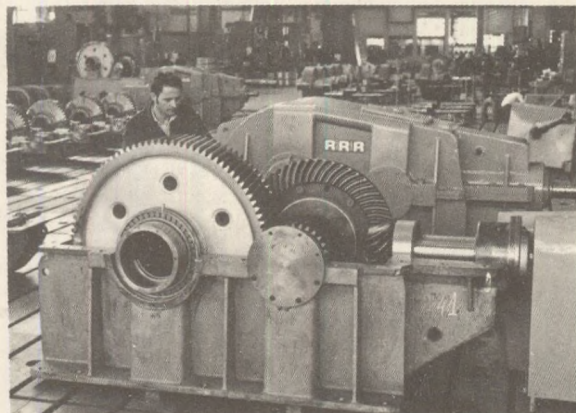
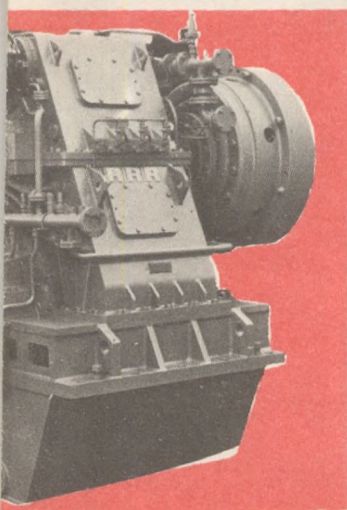
În anul 1975 a intrat în
funcțiune una din cele mai
moderne fabrici de reductoare.
Această fabrică lucrează după
know-how-ul RENK și calitatea
de execuție a ei se situează la nivel

GAMA DE PRODUCȚIE. Prima societate mixtă
româno-vestgermană pe acțiuni produce reductoare
după tehnologii moderne și după cele mai noi cunoș-
tințe din domeniul tehnicii danturării.

Se îmbină astfel know-how-ul partenerului german,
firma ZAHNRÄDERFABRIK RENK AG din Augsburg
R.F.G., cu tradiția construcției de mașini din Reșița,
în fabricația de reductoare pentru : nave, laminoare,
exploatarea cărbunelui, industria cimentului, industria
chimică și multe alte domenii.

RRR

TEHNOLOGIE
DUPĂ
LICENȚA RENK

ÎNTRERINDERA DE TRICOTAJE ȘI PERDE „SIRETUL” PAȘCANI

Str. MOLDOVEI nr

Telefon 982/61555

- combinezoane
- cămăși de noapte
- pijamale
- rochii, capoate
- bluze

Nici o locuință fără ferestre
Nici o fereastră fără perdele... realizate de
Întreprinderea de tricotaje și perdele
„Siretul” din Pașcani

- 50 de modele noi de perdele din poliester,
confeționate într-o bogată gamă de desene
- 181 de modele noi de tricotaje din mătase artificială
și fire sintetice, destinate femeilor și copiilor